

Published and distributed under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917 on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President A. S. Burleson. POSTMASTER GENERAL.

Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA" Published by the Lithuanian National League of America. K. J. PAULASKAS Sec'y and Business Mgr. YEARLY SUBSCRIPTION RATES: In the United States \$2.50 To Foreign Countries \$3.00 "SANDARA" 327 E Street, Boston 27, Mass. KAINA 5 CENTAI.

No. 37

So. Boston, Mass., Rugsėjo (September) 13 d., 1923 m.

Metai X

Pabaiga Kasyklų Streiko

Angliakasiai Susitauko su Kasyklų Savininkais.

HARRISBURG, Pa., rugs. 8d. Šį vakarą atstovai angliakasių ir kasyklų savininkų priėmė priėmė sutarties ir padaro kontraktą dvejais metais, t. y. iki 1925 m. rugpjūčio 31 d. Vienok šią sutartį da turi patvirtinti trijų kietosios anglies distriktų konvencija, kuri jau yra užsąukta į Scranton, Pa., ant rugsėjo 17 d. Susitaukta šiomis išlygomis:

1. Visiems kontraktų darbininkams pakelti mokesčiai 10% virš to, kiek 1920 m. Suv. Valstijų antracito komisijos buvo paskirta.

2. Valandų, dienų ar mėnesio mokesčiai visiems dirbantiems kasyklose ar prie kasyklų pakelti 10 nuoš virš 1920 m. paskirtos mokesčių.

3. Pumpuotojams ir mašinistams, kurie iki šiol dirbo po 12 valandų, įvesti 8 val. dieną ir pakelti mokesčių 10 nuoš.

4. Kontraktierių "mainieriams" ir kontraktierių "lėberiams" pakelti mokesčiai 10 nuoš. 1920 m. mokesčiai.

5. Kontrakto mainierių "lėberiams" pakelti 10 nuoš. mokesčiai užmokės operatoriai ir mainieriai, dadėdami 10 nuoš. prie dalies kiekvieno išmokamos.

6. Kasyklose ar prie kasyklų dirbantieji viršaus 10 valandų dirbs 8 val. Mokesčiai bus taip sutvarkyta, kaip pumpuotojų ir mašinistų, kurie dirbo po 12 val.

7. Kasyklose ir prie kasyklų dirbusiems 9 ar 10 valandų padaryti 8 val. dieną. Mokesčiai už tas 8 val. bus tokia, kaip buvo už 9 ar 10 val. 1916 m. sutarties su dadėjimu \$1.80 dieninės mokesčiai dirbantiems išlauko kasyklų ir \$2.00 dirbantiems viduje kasyklų, dadėjus da 17 nuoš. ir paskui pakėlus paprastą 10%.

8. Mėnesiniai darbininkai, dirbanti pagal 1920 m. rugp. 2 d. sutartį ir dirbanti virš 8 valandų, yra pastatomi į 8 val. Ju dirbantiems iš lauko mokesčiai pakelta mėnesiui \$54, gi dirbantiems viduje kasyklų — \$60 virš sutarties 1916 m. geg. 5 d. su dadėjimu 1 nuoš., išskiriant tuos atsitikimus, kur gauna teisės prie 10 nuoš. padidinimo.

9. Kasyklų mokesčiai lapai privalo būti sutvarkyti.

10. Pasiskundimai paduoti "board of conciliation" privalo būti atsakyti į 15 d. ir išgvidenti į 30 d., nuosprendis išduotas bėgyje 30 d. nuo pradžios gvidenimo.

11. Mokesčiai už naują darbą, kaip atidarymas naujos anglies siulės, privalo būti išspręstas tarp mainierių komiteto ir kasyklų perdėtinųjų, prisilaikant tokiuose atsitikimuose pripažintos mokesčiai.

12. "Board of conciliation" šiuomi įgaliojamas nuodugnai išstudijuoti mokesčių klausimą

prieš pasibaigiant šiam kontraktui. Jei šis "board" vienbalsiai rekomenduos kokį mokesčio pataisymą, toks pataisymas privalo būti padarytas nuo jo paskirtos dienos.

Manevrai Francuzų Armijoje.

PARYŽIUS, rugs. 10 d. Prancuzija paskelbė, kad nuo antradienio prasideda jos armijos didieji manevrai. Jie prasideda lygiai tuo laiku, kada Balkanuose Italija suka sukurti, iš kurio gali karė iškilti. Kitas susibėgimas yra tas, jog manevrai turės tęstis iki rugsėjo 16 d., t. y. iki po tos dienos, iki kuriai Serbija turi išrišti Fiume klausimą, kaip to pareikalavo Mussolini.

La Folette Maskvoje.

MASKVA. Čia atvažiavo Amerikos pažangiausias senatorius La Folette ir ketina Maskvoje pasidaryti apie vietos gyvenimą per kelias savaites. Su senatorium yra jo pati, žurnalistas Lincoln Stefens ir skulptorius J. Davidson.

Komunistų Partija.

MASKVA. Komunistų laikraščiai praneša, kad 1922 m. Rusijos Komunistų partija turėjo 410,000 narių. Tarpe jų rusų buvo 70 nuoš., ukrainiečių 6 nuoš., žydų 5 nuoš., gruzinų 2 nuoš., totorių 2 nuoš., kiti pasiskirstę tarp įvairių tautelių.

Atvažiavo Monarchistas.

NEW YORK. Pereitą ketvirtadienį su rusų pabėgėliais iš Konstantinopolio atvažiavo advokatas Izmailov, buvęs redaktorius monarchistų laikraščio "Car Kolokol", ėjusio Vrangelio laikais Sevastopolyje.

Jis ketina ir Amerikoje leisti rusų monarchistų laikraštį, pasitikėdamas lėšų gauti iš turtingų Amerikos rusų. Jis sako, kad Rusija nori grąžinti carizmą, ir kad visur didesniuose užrubežės miestuose esą susitvėrę monarchistų grupės: Londone, Paryžiuje, Berlyne, Bazelyje, Bu chareste, Varšavoje ir kituose. Centras esąs Danijoje, kur carienė Marija Feodorovna, nors yra 70 metų, labai aktyviai darbuojasi su monarchistų judėjimo vadais. Izmailov sako, kad Amerikos rusai tik žodžiais esą račik'ai, bet širdies gilumoje jie esą monarchistai.

Izmailov'o "Car Kolokol" butoks juodašimtiškas laikraštis, gundantis prie pogromų, kad net Vrangelis priverstas buvo jį uždaryti. Neabejotina, kad Izmailov neužilgo pamatys, kad Amerikoje monarchistų niekas nepageidauja.

Nebus Karės Graikų su Italais.

GENEVA, rugs. 10 d. Kilęs pavojus karės italų su graikais dingo, nes graikai nusileido italams. Tautų Lyga neramiai dabojosi susikirtimą tarpe tu dviejų tautų, bet kad šandie Graikija sudeda 50,000,000 lirų Šveicarijos banke kaip užtikrinimą, kad ji gatava atlyginti teisinguosius Italijos reikalavimus, tai karės pavojus dingo. Laukiama, kad Italija tuojaus atšauks savo kareivius iš salos Korfu ir kitų salų, kurias vėliau buvo užėmus ir kad iš tų kivrėjų neišaug karės.

Kitas Karės Pavojus.

PARYŽIUS, rugs. 10 d. Kad Europa lengviau atsikvėpė, jog Italijos karė su Graikija dyla, kyla kitas neramumas dėlėi kivrėjų Italijos su Jugoslavija už miestą Fiume, kurį abi tos šalys savinasi. Už tą miestą ginčai eina nuo pat karės pabaigos, kada jį užgrobė D'Annunzio. Dabar Italija nesako, jog tuo karė už jį kils, vienok pareiškia, kad karė turės būti "greičiau ar vėliau." Kilus karėi, Italija tikisi turėti savo pusėje Vengriją ir Bulgariją, gi su Jugoslavija išvien eitų Čechoslavija ir Rumanija.

Jugoslavija yra stipresnė už Graikiją, kuri yra pavargus turkų sumušta, tad ir Italijos raštas jai yra mandagesnis, nė ultimatumo formoje.

Našlaitis 80 Metų.

BROOKLYN, N. Y., rugsėjo 7 d. Mirė čion savo namuose, 73 Berry St., lietuvė Marė Karužauskienė, seniausia Brooklyno moteris, nes turėjo 110 metų. Ji paliko sunelį Stasiulį siratuku. Stasiulis yra 80 metų amžiaus.

530,000,000 Jėnų Valdžios Pagelba Japonijai.

OSAKA, rugs. 9 d. Japonijos valdžia šandie paskyrė 530,000,000 jėnų pagelbos nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo. Pirmiau valdžia jau buvo paskyrus dideles pagelbos sumas ir, jei bus būtinas reikalas, ketina pagelbai suvartoti ir 120,000,000 jėnų pinigų nušimo uždarbio.

Iš užrubežės pagelbos pinigai tovienio plaukia. Oficialiai pranešta, kad Tokio daugiau kai 300,000 namų sugriauta ir suvirš 500,000 žmonių neturi pastogės.

Parduos 21 Karės Laivą.

WASHINGTON, D. C., rugs. 9 d. Neužilgo Suv. Valstijos parduos 21 karės laives, prisilaiky-

damos nusiginklavimo sutarties — taip šandien paskelbė valdžia. Kiekvienas laivas bus parduotas pilnai, ir pirkikas turės nupirktąjį laivą sudraskyti į 18 mėnesių nuo sutarties ratifikavimo, kurs yra 1923 m. rugp. 17 d.

Karės laivas "Delaware," paplukdytas 1909 m., kurs dabar yra Bostono uoste, bus parduotas lapkričio 30 d., jei iki tol bus suspėta jį nuginkluoti.

Hardingienė Gauna \$100,000.

MARION, O. Rugsėjo 8 d. užregistruotas buvusio prezidento Harding'o testamentas, kuriuomi jis palieka savo pačiai \$100,000, namus prie Mount Vernon gatvės ir pusę jo intereso laikraštėje "Marion Star." Visas Harding'o turtas nėra pilnai apskaitliuotas. Mirus Hardingienei, tie \$100,000, daugiausia valdžios bonai, peris Harding'o broliui Dr. George T. Harding ir jo seserims: Charity M. Rensberg, Abigail V. Harding ir Carolyn - Votaw arba jų paveldiniams. Savo tėvui, iki jo gyvos galvos, palieka \$50,000 ir namus, kuriuose jis gyvena; bet po jo mirties tas turtas turi būti atiduotas prezidento brolio sūnui ir dukterims.

Rugių ir Aukso Notos Vokietijoje.

BERLYNAS, rugs. 10 d. Čia didis sumišimas. Paskelbimas, kad valdžia užgrobs užsienio pinigų, priimta gana ramiai atsižvelgiant į tokį revoliucijinį sumanymą. Priešininkai daugiau nurodinėja į tai, kad turės būti suspenduota Vokietijos konstitucija, jei bus leista atplėšti laiskus pašte ir ardyti namų nepaliečiamybę įješkant juose pinigų. Menkas užspuolimas ne dėl prielankumo Stresemann'o valdžiai, tik dėlto, kad visi prijaudžia, kad reikės imties da aštresnių priemonių, kad įvesti pastovius pinigus.

Reichstage yra visoki sumanymai, kaip sumažinti išlaidas. Bet visi jaučia, kad butinai reikia įvesti nauji pinigai. Maisto ir Finansų ministeriai šią sąvaitę išleido bonus aukso atkamus, nes kaimiečiai jau markų nepriima jokia kaina. Žemės savininkai ir pramonininkai turėjo susivažiavimą pereitą šestadienį ir išvien su valdžia priėmė sumanymą, kad dvi privatės bankos išleistų notas. Viena banka tuo išleistų "rugių notas," atmokamas rugiais. Jas gvarantuotų 5 nuoš. hipotekos ant višos žemės, ir šios notas duotų pinigų nuvalyti dabartinius javus. Kita banka pradėtų veikti apie Kalėdas ir išleistų notas, paremtas ant užsienio pinigų ir aukso.

Yra ir daugiau sumanymų, nes Vokietija mato, kad jai butinai reikia daryti radikalės reformos, jei ji nori ir toliau gyvuoti.

8 Laivai Sudužo

Neduosią Branginti Anglies.

HARRISBURG, PA., rugs. 9 d. Kad Pensylvanijos gubernatoriui Pinchot pasisekė sutaukinti angliakasių streiką, jis parasė prez. Coolidge laišką, kurs yra šandie paskelbtas. Tarp kitų dalykų Pinchot sako, kad angliakasykloms reikia neleisti pabranginti anglis. Jis sako, kad "interstate commerce commission" peržiūrėtų kainas anglies vežimo geležinkeliais ir sumažintų jas ir pareiškė, kad jau yra paprašęs savo, Pensylvanijos, valstijos "service commission" peržiūrėti pervežimo kainas. Jis taipgi rengias atsišaukimą į gubernatorius tų valstijų, kurios vartoja kietąją anglį, kad tie prižiūrėtų olselerius, brokerius ir džiaberius, kad tie neplėštų iš žmonių per brangiai.

Žemės Drebėjimo Blėdis \$1,000,000,000.

NEW YORK. Ekspertai dabar sutinka, kad pirmieji spėliojimai, buk Japonijai žemės drebėjimas padarė blėdies už 5 bilijonus dolerių yra blogai nuskaityti ir kad Japonijai materialės blėdies pasidarė tik apie už \$1,000,000,000.

Geriausius ir nuodugniausius apskaitliavimus padarė Howard P. Moore, generalis užveizda "Foreign Insur. Association," kurs neseniai yra grįžęs iš Japonijos po paviešėjimo joje kelis mėnesius. Pasiknisinėjęs po įvairius dokumentus jis mano, kad Tokio ir Yokohama drebėjimas, ugnis ir banga padarė blėdies už \$843,313,750, ir niekad ne daugiau kai \$1,000,000,000.

Apdrauda Japonijoje sulygintai naujas dalykas, nes 1855 m. da ten jokios apdraudos nebuvo.

Anot Moore'o, Japonija lengvai galės atsigausti iš šios nelaimės.

Tarptautinio Teismo Narys

GENEVA. Tautų Lygos posėdis ir Taryba rugs. 10 d. išrinko D-rą Epitacio Pessoa, brazilietį, į Nuolatinį Teismą Tarptautinės Teisybės. Jis išrinktas į vietą mirusio Ruy Barbosa, taipgi braziliečio. Balsavo 46 tautos, ir d-ras Pessoa gavo 34 balsus.

Tą pačią dieną Irlandija vienbalsiai buvo priimta į Tautų Lygos narius. Airių delegatai buvo įleisti ir jų prezidentas William T. Cosgrave pradėjo pasveikinimą airių kalboje, bet greitai ėmėsi kalbėti angliškai. Jis kalbėjo apie Airiją kaip apie seniausią ir drauge naujausią tautą.

7 Karės Laivai ant Akmenų.

SANTA BARBARA, rugs. 9 d. Septyni Suv. Valstijų karės laivai, vadinami "destroyers" (naikintojai) ir pašto laivas "Cuba" vakar rytą susidaužė ant akmenų. Karės laivai ukanoje ties Arguello žibintuvu, 75 mylios nuo Santa Barbara, užėjo ant akmenų, gi pasažierinis laivas užėjo ant rifo ties sala San Miguel, 35 mylios nuo porto.

Visi karės laivai neišgelbėtinai susidaužė, ir 25 karės jureiviai žuvo.

Nuo pasažierinio laivo "Cuba" visi žmonės išgelbėti ir laivelis W. S. Miller veža juos į San Francisco; ant laivo pasiliko tik kapitonas C. J. Holland, išdininkas, stuuardas ir aštuoni jureiviai daboti lobi, nes ant laivo yra sidabro už \$2,500,000.

Susimušusieji karės laivai buvo dalis flotilos, esančios komandoje kap. Edward Watson'o, ir buvo išplaukę praktikucties.

Naujas laivas išaiskinimas yra toks, kad laivas užmetė ant akmenų marių bangos, turinčios sąryšį su žemės drebėjimu Japonijoje.

Girtoklybė Europoje.

WASHINGTON, D. C. Wayne B. Wheeler, generalis patarėjas Prieš-Saliuninės Lygos Amerikoje, sugrįžo iš Washington'ą iš Europos iš prieš - alkoholinio kongreso Copenhagen'e ir apsakinėjo apie baisią girtoklybę Europoje, įpatinai Anglijoje ir Vokietijoje. Esant Europai "šlapiam" ir Amerikai "sausam," jis mato svieto išganymą Amerikoje. Jis sako:

"Jei pinigai, išieikovjami ant gėrimo, būtų vartojami naudingiems dalykams, kaip Suv. Valstijose, finansiniai tų kraštų klausimai būtų lengvai išrišti. Sausa (t. y. be degtinės) Summija, nors boikotuojama Ispanijos, Portugalijos ir Prancuzijos, yra vienatinė Europos valstija, kiek man žinia, kuri sudurė savo budžeto galus ir paskyrė atmokėjimui skolų.

"Londone sekmadienio vakarą, liepos 22 d., aš atklankiau septynias smukles geresnėje Londono dalyje arti mano viešnamio. Aš mačiau daug girtų moterų kaip ir vyrų šiose vietose. Kudikiai buvo palikti vežimėliuose ant šaligatvių prie smuklių durų laukti kol jų girtos motinos išstrapailios lauk, kad smukles uždaro."

Apie Vokietiją jis sako, kad ji yra ant pražuties kranto dėl gėrimo. Žmonės mato, anot jo, kaip dyla markė ir skubinasi pragerti ją. Vokietija, kuri gėrė tik alų, dabar išvirsta į girtoklybę, kaip buvo Amerikoje prieš uždarymą saliuų.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ISTOJO Į
A. L. T. SANDARĄ.

Prie 7 kp., So. Boston, Mass.:
Aleks Slukonis,
Prie 16 kp., Worcester, Mass.:
Antanas Jasiunas.
Prie 75 kp., Chicago, Ill.:
Anna Nelson,
Stasys J. Darguzis.

Veikimas Prasideda.

Su atvėstančiu iš po vasaros karščių oru, Sandariečių gyvas ir energingas veikimas žymiai prasideda. Organizatyviui darbu prasidėjus pradėjom su laukti naujų mūsų idėjų draugų bei draugių.

Ypatingai turiu pastebėti džiuginantį dalyką, kad gavome žinias beveik nuo visų kuopų, kurios pranešė, kad rengiasi prie didelio veikimo šį sezoną; taipgi gauname žinių, kad Sandariečių darbai yra daug pritarę, ką visas veikimas galės eiti pasekmingai.

Tad į darbą visos kuopos ir visi Sandariečiai! Šią žiemą pradėdami veikimą, kiekvienas Sandarietis pasibrėžkime sau užduotį, kad iki busiančio mūsų organizacijos 10 metų Jubiliejinio Seimo kiekvienas prikabinime savo draugą prie Sandaros arba naują skaitytoją. Tas bus lengvai galima atlikti ir švęsdami savo jubilėjų galėsime pasidžiaugti, kad mūsų eilės pasidviguobino. Jei kuriam nebūtų progos gauti naują draugą arba skaitytoją, visvien išlaikykime savo užduotį ir užrašykime "Sandarą" savo giminei, tėviui, broliui, seserei arba kokiame moksleiviui ar kareiviui Lietuvoje. Kadangi "Sandarą" siunčiame Lietuvon, ir ją tenka matyti tenatiniams gyventojams, tai kas savaitę gauname daugybę prašymų nuo Lietuvos moksleivių bei kareivių, kad jiems pasiųstume nors po kelis "Sandaros" numerius. Visų tų prašymų joki būdu išpildyti negalime, nes labai ap sunkintų mūsų organizaciją finansiniu žvilgsniu. Tame reikale, noriu atsikreipti į Sandariečius, kad visi Sandariečiai, kurie kiek išgalės pakalbintumėte savo draugus apšvietos mylėtojus ir pats kada kokiame suėjime, sulgy išgalės kiek kas išgalite sumestumete po centą kitą į taip vadinamą Sandaros "Literatinį Fondą," kas būtų parama Sandaros Administracijai siuntinėti mūsų organą Lietuvos moksleiviams, bei Lietuvos laisvės sargams kareiviams. Čia nėra joki prievarta, bet liusia vale.

K. J. PAULASKAS,
Sandaros Sekr.-Adm.

Prakalbos Connecticut Apskrityje.

Conn. Apskričio Sandaros kuopas su prakalbų maršrutu atlanckis šiedu kalbėtojai: K. J. Paulaskas, A. L. T. Sandaros Centro Sekretorius ir V. Vitukinas Conn. Apskričio organizatorius. Maršruto yra tokia tvarka:

Hartford, Conn., rugsėjo 29 d.
New Britain, Conn. rugs. 30d.
Bristol, Conn., spalio 1 d.
Waterbury, Conn., spalio 2 d.
Union City, Conn., spal. 3 d.
New Haven, Conn., spalio 4 d.
Ansonia, Conn., spalio 5 d. *
Bridgeport, Conn., spalio 6 d.
Thompsonville, Conn., sp. 7 d.
Taigi matote, gerbiamieji, kad su visu smarkumu stojama prie darbo, nepaisant nė kairių-

jų, nė dešiniųjų elementų. Mes, vidurinė sriovė, per mažai iki šiol žiūrėjome savo reikalų, dabar daugiau turime atsižvelgti ir pabaigti senas skolas. Mes, Sandariečiai, nelaukime inteligentų, mes patys bukime inteligentai, tada partiją išauginsime į tukstančius narius.

Turiu kuopoms priminti, kad prakalbų lėšas kuopos turi pridengti iš izdo, kurios kuopos yra stiprios; o katros yra silpnos, tai gal nors svetainių lėšas pridengsite. Neatidėliodamos kuopos su apgarsinimais kreipkitės į Centrą, pranešdami apie svetaines, kad Centras galėtų sutaisyti apgarsinimus. Sukruskite, kuopos, nes jau laikas kelties iš saldaus miego.

Conn. Apskr. Raštininkas,
F. J. Vilkas.

Kalendoriaus Reikale.

Sandaros Kalendorius 1924 metams jau rengiamas. Gerbiamieji Sandariečiai, pasistengkite paskubėti su skelbimų rinkimu, kad nesuveluotume. Butų pageidaujama, kad skelbimai būtų prisiųsti su pabaiga šio mėnesio.

Visos Sandaros kuopos bei pavieniai literatos platintojai, pasiskubinkite prisiųsti užsakymus, kiek kalendorių reikalauosite. Sandaros Kalendorius bus įvairus ir turiningas, jo spausdinsime tiek, kiek užsakymų turėsime. Pittsburgiečiai praneša, kad skelbimų surinko jau už \$100.00, kas juos pralenks? SANDAROS ADM.

Žodis į A.L.T.S. Conn. Apskričio Sandariečius.

Gerbiamieji Sandariečiai ir gerbiamos Sandarietės! Vasara beveik jau baigiasi, ir vasarinius pasilinksminimus jau turime apeleisti iki kitų vasaros sezono. Ištikrųjų mes vasaros laiku mažai ką veikėme mūsų partijos reikaluose. Ir net turim pastebėti štai ką: Mes negalime kaltinti patys save už mūsų neveiklumą mūsų pačių partijos reikalais. Kaip užėjus šiltoms dienoms, saulutei iškilus aukštai, sužaliuoja giriose medžiai, sužaliuoja pievose žolės, na ir mes sulaukę tos visos gamtiškos malonybės, po ilgos ir šaltos žiemos ištikrųjų užsimirštam net savo partijos bei idėjos reikalus gavę pasiliuosavimą nors valandėlei nuo savo kasdieninių sunkių darbų, skubiam kas į girias, į lygias lankas pakvėpuoti tyro oro, pasidžiaugti visais gamtiškais vasaros gražumais, nes tos mus iš prigimties patraukia, nes mūsų didžiulia esame auklėti prie žolių, girių ir lygių lankų mūsų tėvynėje Lietuvoje, kur per dienas grožėjome, o čia gyvendami Amerikoje tai vos tik ką gauname daugiausia pasigrožėti ir tyro oro pakvėpuoti vos nedėlidieniais, šventadieniais. Tai jau, kaip minėjau, negalime mes patįs kaltinti savęs už mūsų vasaros laikų neveiklumą mūsų partysiškais reikalais, ir tt. Bet gi mes praleidę vasarą turime vėl griebtis su visu smarkumu prie nenuilstančio mus darbo, tai yra: broliai ir sesės Sandariečiai! Stokime visi prie darbo, šaukime mūsų kuopų susirinkimus ir lankykime tuos šaukiamus mus taip brangios ir vienintelės Amerikos Lietuvių Politinės Partijos, stiprinkim mes savo įjėgas, kad butume daug stipresni ir galingsni atsilaukiant prieš mūsų priešus ir mūsų tautos priešus, nes mūsų Tautos

priešai ir ne miega, jie deda visas pastangas pastatyti dideles tvirtoves prieš mus ir prieš mūsų visą tautą. Musų priešai moka mūsų tautos žmones prieš save privilegijoti, vieni žadėdami jiems po mirčio ten kokius dangiškus Rojus ir visokias geroves, antri mūsų tautos priešai skelbia save darbininkų išganytojais ir žada tiems mūsų broliams žemiškus Rojus. Na ir aišku, kad mūsų broliai lietuviai tankiai buna suvadžijami geriausiais prizadais per savo neatsargumą, ir tik po laikui apsižiūrėję ir suprastę savo klaidą pradeda suprasti, kur yra teisybė.

Taigi aš čia ir kviečiu, gerbiamieji Sandariečiai, visus stoti prie darbo ant sargybos mūsų tautos, nes mes žinome ir visi žino, kad Sandarietis tai yra sargas mūsų tautos ir mūsų Tėvynės Lietuvos. Mes kovojame už laisvę mūsų žmonių, mes kovojame už mūsų tėvų šalį, mes remiame savo vienminčius brolius mūsų Tėvynėje Lietuvoje, katrie ten taipogi kovoja už mus tėvų šalį su mūsų tėvynės priešais, katrie bando mūsų tėvynės laisvę pavergti ir atimti laisvės žodį iš mūsų brolių Lietuvoje.

Todėl gi mes, broliai lietuviai, budėkime. Mes, Sandariečiai, remkime savo partiją su visu smarkumu, organizuokime dar ne organizuotus mūsų brolius ir seseris, išvengdami visų pavojų mūsų tautai. Mes katrie jau esame organizuoti ir priklausom prie šios brangios organizacijos A. L. T. Sandaros, ne užvilkinim savo mėnesinių mokesčių, neprisileiskime prie to, kad mus Centras nustotų siuntinėjęs mums mūsų organą laikraštį "Sandarą." Taipogi mus užduotis visų Sandariečių prirašyti nors po vieną narį kas mėnesis. Jeigu mes, visi mūsų organizacijos nariai prirašysim koznas vienas kas mėnesis po vieną narį, tai tuom pasijusime, kad mūsų organizacija išaugo į milžiną, o tą sykį mes sustiprinsime savo Politinį Izdą, su kurio pagalba nuveiksime savo tautos priešus.

Taigi dar kartą prašau: Sandariečiai! visi prie darbo! Sulaukus jau šio rudens rengkime visokius vakarėlius naudai mūsų organizacijos, steigkime vakarines mokyklas, rengkime prakalbas mūsų organizacijos reikalais. Tai atlikę sustiprinsime savo kuopas, sustiprinsime savo Apskričių ir duosime gerą paramą mūsų centrui dėl geresnio organizatyvio darbo. Tai tiek pasišvęskime visi prie darbo, visi kaip vienas, o vienas kaip visi. Į darbą, Sandariečiai, į darbą! naudai mūsų tautos ir mūsų pačių!

V. Vitukinas,
ALTS. Conn. Apskr. Org.

A.L.T. Sandaros N. A. Apskričio Kuopoms.

Šiuomi pranešu, jogei Naujos Anglijos kuopų susivažiavimas įvyks rugsėjo (Sept.) 30 d. šių metų, 11 val. iš ryto lygiai, 327 E St., So. Boston, Mass., t. y. 7 kuopos Svetainėje.

Visos kuopos, kurios yra N. A. apskr. rybose, prisiųskite atstovus į susivažiavimą butinai. Kiekviena kuopa pagaminkite ant rašto kuopos stovį.

Apstarvykite kas reikalinga žiemos sezonui ir susivažiavimui pateikite įnešimus raštiskai.

Tad dar pakartojau, kad kuopos butinai prisiųskite atstovus. Susivažiavime bus pilnas raištis iš vasaros sezono veikimo. Taipgi bus rinkimas ateinančioms metams valdybos. Tad kuopos, kurios dar nesate užsimokėję į Apskričių, pasiskubinkite užsimokėti, nes kitaip at-

stovai negalės patekti valdybon, nei turėti sprendžiamą balsą.

Šis susivažiavimas yra gana svarbus, tad visos kuopos atkreipkite atydą!

A. J. Gotautas,
15 Millbury St. Worcester, Mass
Rugp. 31, 1923.

Sandaros Kp. Veikimas.

PITTSBURGH, PA.
Visko po biskį.

Sandaros kuopų piknikui pavykus, 43 kuopa rengia da kartą rugs. 9 d. ir visą pelną Sandaros naudai. Mat 43 kuopa da buvo neišpildžius Seimo nutarimą, tai dabar be abejo, praviršs visas kitas.

Nepr. šv. Jurgio parapija perka bažnyčią už 38 tukstančius nuo rusų prie 19-tos gatvės. S. S. dalyj, labai patogioj vietoj, prie Carson ir 19-tos, kur gatvekariai bėga viena ir antra gatve.

Komunistų sumanymu pasi-pingauti rugp. 26 d. suvažiavo visai mažai — apie 10 komunistėlių. Žinoma, rezoliucijas parašė, ir nutarė kelt kapitalą į apsigynimo fondą (jei kas duos).

Rugs. 1 d. L. M. D. Name buvo prakalbos jau beveik numirusios kuopos L. M. P. S. ir A. D. P. Kalbėjo E. N. Jeskevičiūtė iš New Yorko. Ji savo deklamaciją pasakė, bet kaip paklausta apie komunistų fondus, apie Dėdele ir kodėl išsižada revoliucijos, tai didžiausias stropas žmonelei tik juokias iš tų apsvaigėlių, rusus giria ir gana. Ten viskas geriausia: ten nereikia nė vaikų augint moterims — ten rusų valdžia augina, kas komunistams nemalonu, tai vaikus augint, na o po kelis vyrus, tai nori turēt. Žmonių buvo į 25. Patėmijės.

PITTSBURGH, PA.

Perskaičius Sandaros 35 Nr. "Telegramo" Iškilmingos metų sukaktuvės, perskaičius vieną korespondenciją taip ir ima džiaugsmas ir smagumas, Chicago Sandariečių veikime, įkurime savo laikraščio, net pavydas ima, kad mes, Pittsburgiečiai, to negalim padaryt. Čia tuo kita korespondencija ir taip pat Sandariečio, pašėpimas, pajaukimas savo draugų darbo, triukšmas, kur turi nulust. Čia tuo metas į akis tarpe Sandariečių pavydas, neuzkentimas, kad ištiko tas neturētų but tarpe mus srovės narių. Neseniai buvo prasidėję tarpe laikraščio (už tuščią) ginčai tarpe "Vienybės" ir "Dirvos," tas pasibaigė, prasidėjo kandžiojimas mus vieno gana veiklaus nario V. K. Račkauskos, tas nespėjo pasibaigt, tuo naujas tarpe pačių Chicagiečių. Argi mes, Sandariečiai, ir turėsim pasilikti tokia mažutė partija, kokia esam? Ar mes jau nepajėgsime sutraukti skaitlingas lietuvių minias? Čia tik laikraščiai suėjo į vienybę, kad dirbti A. L. T. Sandaros, kaip "Vienybės," "Dirva," "Tėvynė," "Am. Lietuvis" ir "Sandara," dabar naujas "Telegramas" ir tautiškoj dvasioj Sandariečių leidžiamas, kas ištiko turētų džiugint kiekvieną Sandarietį, jog randas naujas laikraštis, naujas dienraštis. Bet, dėja tas pas mus nėra! Tarpe mus da yra tokių: ką vienas dirba, antras išjuokia. Tzs neturētų but, tą turētume mest į šalį ir dirbt visi išvieno arba — vienas už visus, visi už vieną.

Mes, Pittsburgiečiai, kad tik galėtume išleisti naują laikraštį, mes didžiutuomemės visi, kad mes eilės didėja, kad daugiau demokratijos skleidėjų paškleidžia tarpe lietuvių. Todėl gana užsivarinėjimų ir tuščių ginčių, imkimės visi už darbo ir

stengkimės lig sekančio Sandaros Seimo, kad po A. L. T. Sandaros skraiste but nors 10 tukstančių narių. Mums tą darbą padės mus laikraščiai, prie kurių ir "Telegramas" prisideda.

Juozas Virbickas.

PITTSBURGH, PA.
Mano įspudžiai kaslink
"Sandaros."

Gavęs kiek liuosensio laiko, su d. J. Katkum pasileidau par lietuviškus biznierių rinkit apskelbimų į Sandaros Kalendorių 1924 m. Pittsburge didelių biznierių, galima sakyt, visai nėra, tai visi smulkūs paprasti saliuinai, bučernės ir saldinių krautuvėlės. Žinoma, yra ir prasigvenusių, ir tokių, kurie tik taip sau gyvenimą padaro, ir viskas. Vaikščiojam daugiausia pas Sandariečius, nes tie neatsisako duot, bet buvom ir pas visus, tai teko visko patirt. Žinoma, bet prieš Sandaros organizaciją tai neteko nieko blogo išgirst, apart pagyrimų. Atėjus pas kokį biznierių, ten randi ir kostumerių ir išgirdęs šnekant apie Sandarą, tuo prisideda: taip, Sandarai reikia duot, Sandariečiai tai ne komunistai, "Sandara," tai geriausias laikraštis, Sandariečiai tai veikliausi dėl savo Tėvynės. Net ir moterėlės gerai išsireiškia; viena sako: aš "Sandarą" tai visada myliu skaityt, bet dabar tai da geriau, kai įvedė "Kazį ir Dėdę," tai gavus "Sandarą" pirmiausia tą skaitau. Ir daug tam panašių išsireiškimų. Todėl ir malonu ir linksma dirbt tokiai organizacijai, kurią žmonės pradeda suprast ir atskirt, kas klerikalai, kas komunistai, ir kas Sandariečiai.

Taigi Sandariečių sveika idėja prigryja tarpe žmonių ir plečiasi. J. Virbickas.

PITTSBURGH, PA.

Rugs. 2 d. L. M. D. Name buvo TMD. 9 kuopos mitingas ir A. L. T. Sandaros 36 kuopos.

TMD. susirinkimą atidarė pirm. J. A. Katkus, pranešė narių stoją — kad geram stovyj yra vos 24 nariai, taip pat pranešė Centro veikimą dėl išleidimo knygų TMD.

P. Savickas paskaitė metinį protokolą, kur pasirodė gana daug gerų tarimų padaryt, bet ne visi išpildyta. Todėl nutarta sekantį mitingą perrinkt TMD. 9 kp. komitetą smarkesniai veikimui, nes kaikurie nieko neveikė. Nutarta rengt balių kuopos naudai sykiu su TMD. 10 kp. Komisija išrinkta: J. Virbickas, P. Savickas, P. Marmokas, G. Dičius, V. Plaušinis ir S. Raudonius.

A. L. T. Sandaros 36 kuopos susirinkimą atidarė vice-pirm. P. Marmokas, nes E. Paurazas neatsilankė. Protokolą skaitė rašt. P. Savickas. Toliaus raportai užgirta: raportas delegato į Clevelando suvažiavimą; raportas pikniko, kurs kuopai davė \$49.33 pelno. Nutarta prisirengt atsakančią prie maskarado balius, kurs bus rugs. 22 d. L. M. D. Name. Nutarta papuošti salę maskarado baliui ir duot 5 dovanas už geriausius pasirėdymus.

Tik apgailėtina, kad negana skaitlingai nariai lankosi į susirinkimus. Vasaros karščiai jau praėjo, todėl turim tvertis už rudens sezono darbo, o darbų yra daug. Tad, Sandariečiai, kurie priklausome prie Sandaros, visi turim lankytis į mitingus. Kada mes tarpe savęs busim gerai susitvarkę, tada bile veikime mes daug galėsime nuveikti. Jei nešiojam vardą Sandariečio, tai ir bukime veiklys savo organizacijai ir lietuvių labui. Todėl visi į darbą. Rep.

WEST LYNN, MASS.
Susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 40 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą

rugs. 20 d. 8 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, 25 Camden St.

Sandariečiai ir Sandarietės! malonėkite susirinkti į šį susirinkimą. Jau vasaros sezonas pasibaigė, nieko neveikėme per jį, tai gal pradėsime veikti vasarai praėjus. Labai yra gražu girdėti kitas kolonijas darbuojantės, o mes miegame. Taipgi katrie esate dar neužsimokėję mėnesines duokles už pereinus kelius mėnesius, malonėkite užsimokėti, nes neužsimokėjusies bus laikraštis sulaikytas. Dirbkime, broliai ir sesutės, gerovei mus pačių ir skleiskime obalsį: visi iš vien!

Rašt. V. A. Valkevičius.

Apsiriko...

Mūsų klerikalai, sužinoję, kad Carneckis, kaipo netikęs atstovas, iš Amerikos yra atšaukiamas ir jo vieton gali but atsiųstas koks bedievis, (nors tame apsiriko), pradėjo dukt, — boikotus kelt. "D-ko", rugp. 25 d. laidoje štai kas rašoma:

"Valdiškoji Lietuva, kurioje turi įtakos ir galės ne vien Ministerių Kabinetas, bet ir vadovaujancios partijos (kr. dem. ir valst. liaud.), dalinai net ir Katalikų Veikimo Centras, mūsų išveivij nuolat ignoravo, o p. Carneckio atšaukimas yra to ignoravimo galutinas apvainikavimas. Valdiškai Lietuvai buvo svarbus tik mūsų doleriai. Gavusi dolerių ji iš mus juokias. Todėl save šiek-tiek gerbiančios Amerikos lietuvių katalikų įstaigos turētų tuojaus nutraukti visokią paramą valdiškai Lietuvai, kuri taip blogai atstovauja tikrajai Lietuvai. Mūsų boikotas turētų paliesti ne vien valdžią, bet kiekvieną organizaciją ar įstaigą, kuri tik turi įtakos valdžioje arba yra kurioje nors jos priklausomybėje. Kai negaus iš mus pinigines ir moralės paramos, tai gal ir krikščionių demokratų partija uoliau gins katalikų reikalus ir Kat. Veikimo Centras gal pradės toj pačioj kriptyj veikti."

Pabaigoje straipsnio pasako: "Kad Lietuvos ministeriu Vašingtono butų tik katalikas... Kas kita. Bet sužinoję, kad Carneckio įpėdinis t. y. naujasis atstovas, K. Bizauskas, yra irgi kr. dem., —klerikalai pradėjo pust į antrą galą. Štai ką jie, tame pačiame "Dar-ke," rugs. 6 d. rašo:

"Kai-kas gali padaryti išvadas, buk mes rengiamės boikotuoti Lietuvos valdiškiasias sferas. Vienok taip nėra. Kai mes sakome, jog neprivalome valdžiai duoti ar rinkti kokių aukų, tai tuomi dar nepasakome, kad nereikia mokėti jai mokesnių ar eiti valstybinių pareigų. Mūsų nustatymas valdžios link nėra nei bolševistinis, nei laisvamaniškas. Vistiek, kurios partijos atstovas bus į Vašingtoną atsiųstas, vistiek kuri partija teisėtu ir demokratingu budu valdys Lietuvą — vistiek mes raginsime ne vien valdžią, bet ir visus piliečius teisingai ir su pasišventimu eiti valstybines pareigas."

Tai mat kaip mūsų klerikalai atsivertė prie Dvasios šventos, kaip jie greit atliko visuotiną išpažintį ir, mano, apsiplovę rankas, sulošę veidmainių rolę.

Ne. Kaip jus nesiraitysit, kaip savo kailio nemainysit, kaip jus įvairiomis skraistėmis nesidangstysite, bet savo juodų darbų nepaspėsit. Jus savo juodus darbus galite paslėpti arba blogus gerai padaryt tarpe tamsiųjų davatų, bet tarp visuomenės geriaus nebandykit, nes niekuomet jums tas nepavyks.

Seniunas.

Fitz. James O'Brien.

Kas čia? Paslaptis.

(Pabaiga)

—Pagalvokime biskį, Harry. Štai čia kietas kunas, kurį mes užčiuopiame, bet kurio nematome. Toks nepaprastas faktas, kad jis pripildo mus baimės. Bet argi nėra paralėlio tokiam apsirėskimui? Paimkime stiklą. Jis apčiuopiamas, bet perregimas. Tik tam-tikras chemikalas rupumas nedaleidžia jam būti visiškai perregiamu, pilnai nematomu. Nėra TEORETINIAJ NEGALIMA, atsimink, padaryti stiklą, kurs neatmuštų nė vieno šviesos spindulio — stiklą taip tyrą ir taip suglaustų atomų, kad saulės spinduliai eity per jį kiurai, kaip per orą, perlaužiami, bet neatmušami. Mes nematome oro, bet mes jį jaučiame.

—Visa tai labai gerai, Hammond'ai, bet tai yra vis negyvos substancijos. Stiklas nekvėpuoja, oras nekvėpuoja. ŠIS turi širdį, kuri plaka, valia, kuri valdo jį, plaučius, kurie dumia ir alsuoja.

—Tu užsimiršti tą keistąjį fenomeną, apie kurį dabar taip tankiai mes girdime — atsakė daktaras rimtai:— Susirinkime, vadinamame "dvasių ratas," nematomos rankos yra brukamos į sėdincius apie stalą asmenų rankas: šiltos, mėsingos rankos, kurios rodos pulsuoja mirtinu gyvenimu.

—Ką? Tai tu manai, kad šis dalykas yra...

—Aš nežinau, kas jis yra — rimtai jis atsakė:— bet, kaip dievai mato, su tavo pagelba aš pilnai ištyrinėsiu.

Mudu daboje, išrukydami daug pyptių, visą naktį, prie lovos to nežemiško sutvėrimo, kurs blaškėsi ir alsavo, kol jis, rodos, pavargę. Tada mes supratome iš palengvo ir lygaus kvėpavimo, kad jis miega.

Sekantį rytą visi namai buvo sujude. Kvartirantai susitelkę iš lauko prie mano ruimo lango, ir Hammond'as ir aš jautėmės kaip liutai. Mes turėjome atsakyti tukstančius klausimų apie mus sumtą, nes ik šiol nė vieno, išskiriant mudu, nebuvo galima įdrasinti įžengti į mano ruimą.

Gyvnas buvo pabudęs. Tas buvo aišku iš to, kaip jis blaškė paklodus besistengdamas pasiliuosuoti. Buvo tikrai baisu tēmyti, taip sakant, antrankius ženklus baisingų muistymųsi ir nuosirdžiausios kovos pasiliuosuoti, kurie patys buvo nematomi.

Hammond'as ir aš visą ilgą naktį laužėme galvas, kaip išreikšti pavyzdį ir abelą šios Enigmos išveizda. Čiupinėjant rankomis sutvėrimo formas galėjai suprasti, kad jis buvo panašus į žmogų. Buvo burna; apvali, lygi galva be plaukų; nosis, kuri vienok tik biskį buvo pakilus nuo veido; jo rankos ir kojos rodės kaip vaiko. Išpradžių mes manėme padėti sutvėrimą ant lygios lentos ir kreida apibrėžti jo konturus, kaip kurpius apibrėžia kojoms išveizda. Bet šį sumanymą atmetėme, kaip bevertį. Toksai apibrėžimas nė biskį neparodytų jo tikros išveizdos.

Laiminga mintis užėjo man į galvą. Mes galime išlieti jį iš gipso. Tas duotų pilną išveizdą ir visiškai mus patenkintų. Bet kaip tą padaryti? Gyvno muistymasis taršytų plastikinę formą ir iškraipytų pačią išveizdą. Kita mintis. Dėlko neužduoti cholofomo? Jis turi kvėpavimo organus — tas aišku iš to, kad jis kvėpuoja. Sykį apmarine, galėtume su juo daryti, ką tik norima.

Pasaukėme daktarą X. Ir kad gabus gydytojas atsipeikėjo iš

nusistebėjimo smugio, jis ėmėsi duoti chlorofomą. Už trijų minučių ryšius nuo gyvno kuno ir gerai mieste žinomas molio lipin-tojas darbsčiai klojo šlapiu moliu nematomasias formas. Už penkių minučių jau mes turėjome formą ir prieš vakarą drėbtinę FACSIMILE mus paslap-tinę.

Buvo panašus į žmogų — iškraipytas, šlykštus ir baisingas, bet vis žmogus. Buvo mažas, nedaugiau keturių pėdų ir kelių colių, ir jo nariai turėjo stebėtiną raumenų išsivystymą. Jo veido šlykštumas viršėjo viską, ką aš esu matęs. Gustave Dorė, Callat, ar Tony Johannot niekad neišvaizdino nieko taip šlykštaus. Vienoje pastarojo iliustracijoje prie "Un Voyage ou one il vous plaira" yra veidas, kurs biskį panašus į šio gyvno, bet nėra jam lygus. Buvo tai fizijonomija, kokia, man rodos, turėtų ghoulo būti. Išrodė, kad jis galėtų misti žmogiena.

Pasotinę savo žingeidumą ir įgraudenę visus namuose užlaikyti paslaptį, nežinojome, ką toliau daryti su Enigma. Negalimas daiktas laikyti tokią baisybę namuose; taipgi negalima tokį baisybę paleisti į svetatą. Aš prisipažįstu, kad aš noriai balsuočiau sunaikinti jį. Bet kas ims ant savęs atsakomybę? Kas apsiims nužudyti tą baisybę žmogaus pamėgdžiojimą? Diena po dienos svarstėme tą klausimą. Visi kvartirantai išsikraustė. Ponia Moffat buvo nusiminus ir grumojo Hammond'ui ir man visokiomis teisių bausmėmis, jei mes neišgabesime Baisenybę. Mus atsakymas buvo: "Išsikraustysime, jei tamis-ta nori, bet neapsiimame imti sutvėrimą su savim. Prašalink jį pati, jei malonė. Jis apsirėiškė tamistos namuose. Tamistos yra atsakomybė." Į tai, suprantama, ji neturėjo ką atsakyti. Ponia Moffat negalėjo su-rasti nieko, nė už pinigų, nė už meilę, kas apsiimtų eiti artyn prie Misterijos.

Įpatingiausia šio reikalo dalis buvo, kad mes nežinojome, kuo paprastai gyvnas mito. Visą valgomą, ką tik mes galėjome atsiminti, sukrovėme prie jo, bet jis nieko nepalytėjo. Baisu buvo diena po dienos stovi šalia, matyti, kaip drabužiai blaškosi, girdėti gyvną giliai alsuojantį ir žinoti, kad jis gaišta badu.

Dešimts, dvylika dienų, dvi savaitės praėjo, ir jis da vis buvo gyvas. Bet širdies plakimas kasdien silpnėjo ir dabar beveik visai pasiliovė. Aišku, kad gyvnas mirė dėl maisto stokos. Kol ėjo ta baisinga gyvybės kova, aš jaučiausi kloboglasija. Naktimis aš negalėjau užmigti. Nepaisant koks šlykštus tas gyvnas buvo, vis buvo graudu manyti apie kančias, kurias jis kenčia.

Antgalo jis pasibaigė. Hammond'as ir aš radome jį vieną rytą šaltą ir pastirusį lovoje. Širdis neplakė, plaučiai nekvėpavo. Pasiskubinome užkasti jį sode. Nepaprastos buvo šermens: įmetimas nematomo kuno į drėgną duobę. Lietinę jo formą aš atidaviau daktarui X., kurs laiko ją savo muzėjuje prie Dešimtosios gatvės.

Kad aš rengiuosi į ilgą kelionę, iš kurios aš galiu negrįžti, tai parašiau aprašymą šio, mano gyvenime keisčiausio, įvykio.

HARRY ESCOTT.

(Pasarga. Yra paskalai, kad savininkai gerai žinomo muzėjaus padarė sutartį su daktaru X. išstatyti visuomenei nepaprastą gipso išliejimą, kurį p.

Escott jam paliko. Tokia nepaprasta istorija turi patraukti visuomenę.)

Vertė V. STAGARAS.

UZDĖKIME KORESPONDENCINĖ MOKYKLĄ — TARP LIETUVOS IR AMERIKOS.

Sandariečiams negali būti vistiek, kas bus paskirtas atstovu ir konsuliais Amerikoje. Nes jei mes, anot kun. Bumšos, busime lėpšiais, tai Lietuva ir jos piliečiai netolimoje ateityje taps, paskandinta didesnėn ir skaudesnėn vergijon, negu Lietuva kada nors buvo carų laikais.

Šiandien vienatinė strategiška vieta, iš kurios mes galime šaudyti be baimės į priešus Lietuvos, tai Amerika. Mes Amerikiečiai, ypatingai Sandariečiai, galime šaudyti iš didžiausių kanuolių pavidale knygų, gazetų, laiškais. Galingiausia pajėga, tai laišškai. Sandaros Centras privalo trumpai ir aiškiai išdirbti plėną sistematingai spaudinti "Sandaros" skiltyse grupus laiškus pamokinančius — ne kurstančius iš plitybės. Tokio turinio laiški turi tilpti kiekviename "Sandaros" numeryje, paskutinėj skiltyje, kad lengviau būtų galima nuplėšti. Ir kiekvienas iš mūsų, kuris rašo laišką Lietuvon pasiųstų ryškiu su savo laišku ir tąją iškarpa. Tokiu būdu šimtai tukstančių paskleistų po plačiąją Lietuvą pamokinančių laiškių ir liaudis greit praregėtų dėlko jiems sunku, kas stabdo jų gerbuvį. Žodžiu bus tai Mokykla per korespondenciją. Kaip veik "Sandara" tajį darbą pradės, paseks ir kiti laikraščiai. Tokiu būdu Lietuvoje žymiai pakils kultura ir apšvieta; ir žinoma prietaringumas ir aklas kunigams paklusnumas didelei susilpms.

Priegtam reikia daugiau atkreipti domės į Sandariečius, kad jie butinai siųstų perskaite "Sandarą" Lietuvon. Nes tai ištikrųjų šiandien beveik pasiliko vienatini šaltiniai kultūrinimo Lietuvos piliečių, nes Lietuvos laikraščiai yra per cenzurą prispausti ir administratyviu būdu baudžiami. Kitaip gi bus su Amerikos laikraščiais. Jei Lietuvos cenzoriai trukdytų, mes galime atsiskauti į Amerikos valdžią ir krukis užbaigtas.

Dr. A. L. Graičiūnas.

TAUTISKO LIETUVIŲ DAILĖS TEATRO REIKALUOSE.

Šiuomi pranešu gerb. visuomenei, kad nuo 16 d. rugpjūčio, 1923 m., esmi resignavęs iš Tautiško Lietuvių Dailės Teatro Iždininko vietos; resignavimui priežastis — neturėjimas gandinai luoso laiko pašvesti organizatyviui darbu. Mano vieton yra išrinktas p. M. Kičas, 579 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Lietuviai, kurie norite paremti šį prakilnų darbą, prirašyti prie T. L. D. T., įsirašymo pinigų galite siųsti virš nurodytu adresu.

A. B. Strimaitis.

Lietuvystė ir Katalikystė.

Daugelis lietuvių, nesuprādami lapiškos katalikiškos kunigų politikos, vis dar mano, kad Lietuvos gerovė glūdi katalikystėje, kaip mūsų kunigai kad stengiasi mums įkalbėti, tikrinti. Klausant mūsų kunigų prakabų, girdisi, kad viskas, kas padaryta lietuvių atsibudime, politikoje ir ekonomijoje, tai vis katalikų darbai, viską padarę katalikai, tačiau negal suminėti tų katalikiškų darbuotojų vardų, nes tokių nėra, o yra tik tai Daukantai, Ivinskiai, Basanavičiai, Šliupai, Šernai, Vileišiai, Jablonskiai, Kudirkai, Višinskiai, Miliauskai ir daugelis kitų tautiečių, kurie visą tai nūdirbo, prie kurių galime priskaičiuoti vienintelį vyskupą Valančių savo laike. Jeigu minėti katalikiškus darbuotojus — stabdyme lietuvių darbų, prakeikiant tokius kaipo bedieviškus, tai mirusiams jau duosime pakajų, o iš gyvųjų galime paminėti kun. Dambrauską, Jarulaitį, Laukaitį, Antanavičių, Bučį, Maliauską, Garmų, Bumšą ir visą kapą kitų būtų galima suminėti, kurie prisidengę katalikystės-tykybos autoritetu netiktai teršė, niekino lietuvių idėjų mažiaus susipratusiems lietuviams, bet persekiojimų metuose dar skundė rusų valdžiai (Suvalkų gubernatoriui) dr. K. Grinių ir J. Staugaitį — Seinų pralotas Antanavičius. Butų galima pateisinti tuos negyvus ir gyvus katalikybės gynėjus, jeigu minėti tautiečiai būtų skelbę kokį kitą tikėjimą, arba net sąsąjį — senąjį lietuvišką. Ne, jie tikrai švietė ir ragino savo brolius prie nutrenkimo svetimo jungo, prie laisvės, prie nepriklausomybės, ką ir atsiekė, nepaisant visų neprietelių naminų katalikiškų kunigų, lenkų, rusų ir vokiečių.

Griuvus Romos imperijai 476 metuose po Kristaus, katalikiškai Papos jau buvo gana išgudrėję pasinaudoti — įkurti katalikišką imperiją. Jau pabaigoje 8-to šimtmečio katalikiškoji monarkija pilnai buvo įsigyvenusi visoje vakarinėje Europoje po Papos valdžią su visomis barbariškomis liekanomis romėnų. Krikščionybė buvo gera meškerė politikoje pagavimui lengvatiškių, o kietsprandžiai buvo krikštyjami kardu ir ugnim, kaip kad ir lietuviai iki 1410 metų. Papos buvo svietiškais ir tikiškais valdonais su pulkais kunigų, kurie ir šiandien dar sapnuoja apie anuos "gerus laikus," kada jie valdė svietu per 1100 metų Nerono metodomis. Kad taip buvo, jei ne baisias, tai palyginkit Gyvenimus šventųjų su šventąja Inkvizicija. Brolybės Kristuje ir meilės artimo neliko nei žymės, apart tuščių žodžių, ir tas viskas buvo vis daroma vardan Dievo garbės, pagavimui lengvatikių.

Nuo nelaimingų vedybų Jo-

P. Gaidamavičius.

Ko Liudi Vargdieni?...

Ko liudi, vargdieni, lyg skriaudą pažinęs
Našlaitis nuskuręs ant kapo tėvų
Atėjęs apverkia nelengvąją dalį,
Kas dieną jam teikiančią smugį naujų?...
Ko rymai prie lango, nors dangus švytruoja
Belaukdams sukaukiant baisyų fabriku?...
Tau pajogos ilsta... Krutinė alsuoja...
Už girtas linksmybes skriaudėjų vilkų.
Štai, kudikis miega drėgnam skarmalyne;
Žiurėkite — jis šypsos, gal laime sava...
Tai jam naujas žygis už kietąjį buvį...
Pasauliui pirks laisvę gal jojo galva.
Palaiminki mažą, gal tu nebegrįšį,
Pražusi mašinų baisiam užime,
Už rybų pasaulinio vargo matysi
Kai dangus bendrauja su vargo žeme.
Šiauliai, 1923-IV-21.

("L. Ž.")

bedievišką už tai, kad joje buvo atvaizduota Vengrų atsigavimo darbuotė, ypatingai Kolomano, vaizdinančio mūsų Kudirką. Paskiaus 1904 metuose vėl Tilžėje tapo išleistas "Naujas Kalendorius," kuriamė tilpo pavėikslai Dr. Basanavičiaus ir Šliupo, kaip ir sykiu vyskupo Barono su "Anykščių Šileliu," kurį tai Kalendorių "Tėvynės Sargas" pasmerkė už sudėjimą paveikslų vyskupo su bedieviais, ir dar už žmogaus kovą iš "Akmenis Gadynės," kuris turėjo pergalėti daugelį klūčių pastatytų per fanatikus, kurie remdamiesi Dievu, kaip ir dabar mūsų kunigai, didei trukdė pažangą.

Amerikoje kaip ir Lietuvoje kunigai trukdė tautiškaį darbą, kiek jie tik tai įstengė. Aplekiant jau pirmesniųjų metų kunigų trukdymus — griovimus, pakartosis tikrai paskensius, didžiuosius kriminališkus prieš Lietuvos Tautą.

Visi gerai atmename Lietuvių Dieną Amerikoje, lapkričio 1 d., 1916, kurioje tapo surinkta nuo Amerikos gyventojų šauna suma pinigų sušelpimui lietuvių nukentėjusių nuo karės, po direkcija Amerikos Raudonojo Kryžiaus. Dėl pasekmingesnio darbo ir vienybės tapo išrinktas bendras komitetas, kurio pirminku buvo advokatas Jonas Lopeta, o sekretorium kun. Dr. Pranas Augustaitis iš Mahanoy, City, Pa. (dabar apsiavedęs gyvena Vilniuje), kuris tuojaus užpuolė Lopetą per savo laikraščius už nesiuntimą pinigų į Lietuvą, nepaisant kad Amerikos Raudonasis Kryžius tuos pinigus turėjo savo globoje ir priveizdėjo jų dalinimą. Kunigams rūpėjo tik paniekinti Lopetą akyse lietuvių, neva dėl neišsiuntimo pinigų, bet tikslė jie turėjo ką kita, o tai pagrobimą tų pinigų į savo šventas rankas, kaip kun. Bučys išsireiškė viešai, kad "laisvamaniams negalima pasitikėti su įteikimu visų Lietuvių Dienos pinigų, kuriuos jie gali sunaudoti kovai prieš katalikystę" ("Žinynas" 1918 publ. 28). Toliaus su kunigais nebuvo galima susitarti bendrai dirbti ir viskas ėjo dvilinkai nepaisant gėdos nei nuostolių sunkiausiose Lietuvai dienose. Ar tai ne kriminališkas darbas mūsų katalikiškų kunigų.

Pittsburgo seime kunigai nutarė įtaisyti Lietuvai karalių. Atkeliavo Lietuvos Misija Laisvės Paskolos sukėlimui su Jonu Vileišiu pryšakyje. Pradžioje dar ėjo šiaip taip, bet tuojaus Bučys su Kemėšiu užpuolė ant majoro Žadeikio už organizavimą savanorių kareivių, girdi "pravedimui laisvamanių į Steigiamąjį Seimą" ir kartu pareiškė reikalavimą panaikinti Lietuvos Šaulių organizaciją, "kuri budama apginkluota gal greitai nuversti Lietuvos valdžią ir įstatyti laisvamanišką." Ar tai ne kriminališkas įtariamas? Ilgainiui pradėjo visai apšmeičti Vileišį ir jo vadovaujamą Misiją įvardydami "pamazgų duobe" tai "Augijaus tvar-tu" ir visai, kad visai užkrito pardavimą Bonų. Ar tai ne kriminališkas darbas prieš Lietuvą lenkų naudai? Niekino Vileišio pradėtą lietuvių registraciją, net inkriminuojančius straipsnius rašė "Darbininkas," pagal kuriuos Amerikos valdžią galėjo Vileišį deportuoti už stiprinimą lietuvių prieš amerikozavimą per suorganizavimą Lietuvos Piliiečių Sąjungos, kurią ir išgriovė. Ar tai ne kriminališkas prieš Lietuvą darbas? Vileišio suaukta Lietuvių Susivažiavimą į Washingtoną — Bučys, Jankaitis ir Šimutis koneveikė kiek galėjo, net prezidentą Hardingą apšmeičė dėlei priėmimo milijono parašų, reikalaujančių pripa-

(Seka ant 7 pusl.)

Kazys ir Dėdė

—Klausyk, Kazy, atėjau tau gudbay pasakyti, nes išvažiuoju su svarbiais reikalais.

—Kokie, Dėdė, tie tavo "svarbūs reikalai" ir kur manai važiuoti? Gal pas kokį ukininką kulvių kasti?

—Kaip aš žiūriu, tai tu, vaike, visai nepavojoji mano stoną; aš norėčiau paklausti, ar tu žinai, kokį činą aš turiu?

—Kągi aš, Dėdė, galiu žinoti? Sulyg pereito karto tavo pasakojimo, tai tavo "čina" dešimtukus leisti į lietsargį.

—Nauser, aš dabar, vaike, gavau labai aukštą činą. Dabar manęs ir kunigo Kemėsio visi mūsų partijos nariai turi bijot.

—Tai pasakyk, Dėdė, kame dalykas, kad jus visi turi bijot?

—Nagi, vaike, kun. Kemėsio yra mūsų partijos dvasios vadovas, jei jį supykėsi, tai jis neuves į dangaus karalystę, na o aš esu viršausias mūsų partijos sudžia — jei kas nepašėnavos manęs, tai tuoj tas bus nufainuotas ant kelių dolerių.

—Tai gal jau ištiko kokis skandalas jūsų tarpe, kad, Dėdė, rengėsi važiuoti?

—Yes, vaike, važiuoju į Pittsburgą žgadą padaryt. Juk tu žinai, nes jūsų bedieviški laikraščiai rašė apie tai, kad ten mūsų šventos seseris susifaitavo. Matyt, kad ten pikta dvasia ten įsimaišė į jų tarpą, tai ir iškilto tas baderis. Dabar kunigas Kemėsio nuvažiavęs pašventys tą namą, išbaidydamas visas piktas dvasias, aš padarysiu žgadą, ir vėl bus ramybė.

—Klausyk, Dėdė, kadangi saikais esi viršausias teisėjas, tai pasakyk man, ką manai bausti ten nuvažiavęs, už įvykusį tą skandalą tarpe jūsų "seserų"?

—Nagi, vaike, aš nubausiu tą seserį, kuri tą baderį iškėlė.

—Labai didelę klaidą? turi, Dėdė. Jei tikrai ten manai važiuoti, tai nuvažiavęs drąsiai paklausk kunigų K. Kazėno ir J. Sutkaičio, tegul jie paaiškina, kokių išrokovimų jie ten laiko lenkes, kurios muša lietuvės ir stumdo lietuvių vaikūčius? Šiam atvejyje minėti kunigai netik kalčiausi. Kada lenkės, užpuolusios lietuvę, sumušė, nuplėšė nuo jos rubus ir ją išmetė laukan, tai lietuviai kunigai netik kad ją, kaipo lietuvę, neužtarė, bet dar nedavė nė jos sutūpų pinigų, kuriuos pasidėjus laikė pas kunigą ir, palaikydami lenkių pusę, ją išvarė.

—Tai tas nieko, vaike, kad tąsyk tenaitinis kunigas buvo subankrutinęs, tai negalėjo, nes neturėjo iško atiduoti. O kaslink lenkių, tai gal jis, vaike, lenkes geriau myli, gal jos meinesnės.

—Kaip ten nebut, Dėdė, bet šis incidentas atidarys akis ne vienam lietuviai, o ypač Pittsburgiečiams. Dabar aiškiai pamatė, su kuo kunigai bičiuoliaujasi ir keno reikalus gina. Jeigu lenkės drįso nuo sienos nuplėšti

lietuvišką vėliavukę, kurią vakai buvo pasikabinę, o kunigas jai už tai nieko nesakė, tai aišku, kame dalykas. Daugumas Pittsburgo lietuvių jau nuo seno tą yra permatę ir pasitraukę nuo tokių "ganytojų." Dabar pamatys ir tie, kurie dar nebuvo matę.

—Ką tu čia, vaike, suziūrėsi moterų silpnības. Kaip aš ten nuvažiuoju, tai ir bus viskas gerai, nes visus reikalus sukisysiu. Taip, vaike, ilgiau būti negali, nes visi Pittsburgiečiai baigia pavirsti į bedievius. Kiek aš žinau, tai ten yra trys Sandaros kuopos ir kiekviena turi daugiau narių, negu mūsų parapija. Dabar kunigas Kemėsio yra mūsų partijos dvasios vadovas, o aš viršausias sudžia. Kada ten nuvažiuosime, tai jis pašventys visą Pittsburgą, išgainodamas piktas dvasias, na o aš padarysiu žgadą, ir viskas bus orait.

—Nemanyk, Dėdė, kad tau seksis suvadžioti Pittsburgo susipratusių lietuvių. Jie sykį pamatę, kur teisybė, daugiau nesiduos save išnaudoti jūsų biznio reikalams. Tas tiesa, Pittsburge yra apie 700 Sandariečių ir jų skaičius kaskart didėja, nes jie aiškiai pamatė, kad tenaitiniui jūsų kunigui daugiau rupi lenkių reikalai, negu lietuvių. Taipgi jie aiškiai pamatė, kad Sandara, tai yra vienišė lietuvių organizacija, kuri rupinasi Lietuvos laisvės ir kultūros reikalais, kuri nuo pat savo pirmųjų gyvavimo dienų užvis aukščiausiai statė ir stato Lietuvos reikalus. Kiekvienas lietuvis, mylintis savo tėvynę ir apšvietas, šiandien dedasi prie Sandaros ir šiandien didžiuojasi, kad jis yra tokioje grupėje — darbuotis žmonijos labui.

—Tai tu manai, vaike, kad aš ten nuvažiavęs nieko nelaimėsiu?

—Kodėl ne, Dėdė. Gali laimėti ir labai daug, nes kada ten pasirodysi, tai gal neviena tenaitinė moteris pasveikys tavę su šluota.

—Aidonker, vaike, kaip bus, bet tvarką vistiek reikia daryti. Bet aš manau, kad viskas pavyks gerai. O jei ir nenusiseks, tai vistiek aš galėsiu sugrįžti. Mat dabar angliakasių streikas, tai daug tuščių freitų eina iš Pensylvanijos, tai ilindės ir be tikieto galėsiu sugrįžti. Tai gudbay, Kazy, eisiu apie tai pasitart su klebonu.

—Tai nepamiršk gerai prisirengti, Dėdė!

—Šiur, vaike, kad reikia prisirengti. Visų pirmiausiai eisiu nusipirkt boilerį, pasidaryt naminės, kad turėčiau ką nusivežt ugadoms, mat lietuviškas priežodis sako, kad sauso nieks neklauso.

—Tai keliauk sveikas ir "šlapias," Dėdė, matysime, kaip tau viskas seksis.

BALTIC STATES BANKO PRANEŠIMAS.

Baltic States Bankas praneša, kad jau ir vėl apmoka nušimčius už L. L. Paskolos prinoskusius kuponus.

Daugelį turėjom užklausimų, kaslink apmokėjimo kuponų nuo L. L. Paskolos Bonų, taipgi matėme kaikiurių abejojimus kaslink vertės Lietuvos Bonų, dėlto, kad per kokį laiką kuponai nebuvo apmokami.

Šiuomi pranešame, kad gavome iš Lietuvos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos pinigų apmokėjimui viršminėtų kuponų, ir kurie turite jau prinoskusius kuponus, dabar galite prisiųsti į mūsų Banką, o mes prisiųsime pinigus be jokio užvilkinimo.

Kaslink vertės Lietuvos Bonų, jokios abejonės neturėkite, dėlto, kad Lietuva šiandien yra daug geresniam padėjime nei kaip visos kitos valstijos Europoje, dėlto, kad mažiausia skolų turi, ir per tai labai patartina visiems, kurie jau turite ir kurie dar ne turite pirkti Lietuvos Bonų kiek tiktai kam išgalima, nes ne gana kad gaunate gerą nuosimtį už Lietuvos Bonus, bet be to, pagelbсите Lietuvai atsibudavoti, ir tuomi patim kartu gintis nuo priešų.

Lietuva reikalauja mūsų pagelbos, bet, pasiulindama Bonus pirkimui, neprašo mūsų dovano ti tuos pinigus, tiktai prašo paskolinti, ir kaipo paranką už paskolintus pinigus ant Bonų, užstato visą Lietuvos turta.

Lietuvos dalykai jau yra susitvarkę ir kas diena eina geryn, per tai ir L. L. Paskolos Bonai kils augstyn, ir reikalui prisiėjus kiekvienas galės parduoti Lietuvos Bonus su geru uždarbiu.

Lietuvos Bonai parsiduoda mūsų Bankoje, dėlto norėdami pirkti Bonų, meldžiame kreiptis į Baltic States Banką, kaipo vienišėlę įstaigą, kuri atstovauja Lietuvos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriją reikaluose pardavimo Bonų ir apmokėjimo kuponų. Su pagarba,

BALTIC STATES BANKAS
294—8th Ave., New York, N. Y.

LAIKINIEJI LIAUDIES GYVENAMIEJI BUTAI.

Esant didžiai stokai gyvenamųjų namų, praėjusiais metais Miesto Valdyba yra pertaisiusi liuosus karo sandėlius prie Gulsarių kareivinės į tremtinių barakus. Ten dabar gyvena apie 200 žmonių, ne tik tremtinių, bet apskritai buto netekusių miesto beturčių. Tokių žmonių skaičius kasdien didėja. Išgriaunant kokius nors senus namus, kame statomi ar norima statyti nauji namai, visados atsiranda viena ar kita išmesta gatvėn šeimyna, kuri niekur negali gauti buto ir tokie žmonės jieško vietos nors tuose barakuose. Šiais metais taisomi butai dar ir trečiame sandėlyje ir be to remontuojama viena išgriuvusi kazarmė tam pačiam tikslui.

(“L. Žin.”)

CHICAGO, ILL.

Pranešimas.

North-side A. L. T. Sandaros 23 kuopa turės savo mėnesinį susirinkimą Seredos vakare, rugsėjo 19 d. 7:30 val. vakare, Liuosybės Salėj, 1822 Wabansia Ave. Turime daug svarbių reikalų; atsiimti paveikslus, kuopos organizatyvę darbuotę ir tt. Prie to, Chicagos Sandaros Apskritys laikys susirinkimą sykiu su mūsų, taigi turėsime progą susipažinti su atstovais ir darbuotojais kitų kuopų — kolonijų. Bukite laiku.

K. J. Semaška.

Išmoku Pinigais už Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų Kuponus.

prinokusius Liepos, 1923, su atsiskaitymu, arba išsiunčij į Lietuvą giminėn sumoj litų. Lietuvos L. P. B. Kuponai tai tikri pinigai ir siųskite (38)

P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave.,
Brooklyn, New York.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.

LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operacijas).

OFISA VALANDAS:

Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.

Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

STRAIPSNIS XIX.

Kudikis Turėtų Mankštintis.

Jaunas kudikis nejučiomis mankštintis kada mēto rankutėmis ar kojomis, gniaužydamas delnus, voliudamas po lovutę. Net verkimas yra mankštinosi forma ir todėl mes sakom, kad kudikis, kuris niekadoms neverkia nėra normališkas.

Dienos metu, budint, kudikis nuolatatos kruta. Svarbu pridaboti, kad jo drapanos nebutų perankstos, nes kaip jo krutėjimai bus varžomi. Ne-reikia jo nei perilgai laikyti prisegta prie augstosios kėdukės, arba prie lovos, kad jis negalėtų vartytis.

Pasijudinas gardelis yra geriausia proga kudikiui mankštintis. Jū galima pirkti įvairių rūšių. Vaikštiko nerekomenduojame pirkti, kadangi jauną kudikį nereikia akstinti stovėti ant kojų. Dėl to daug kudikių gauna išklaiptus kojas, nes jų kunas dar nestiprus vaikštio.

Karietuke reikia parinkti atsižvelgiant į kudikio parankumą, o ne madą. Tai turėtų būti keturių ratų, gerų sprendžiu, su geru apgaubtu, galinčiu apsaugoti nuo saulės ir vėjo. Ji turėtų būti ruiminga su užteiktinai vietos paloms, kad ypatingai šaltame ore kudikis būtų gerai apsaugotas nuo klimato. Sulankstomos karietukės irgi yra geras parankumas, ypatingai jei kudikį reikia vežti trumpą kelią. Vienok nereikia kudikio palikti juse ilgam laikui, nes dažnai jie neparankūs ir "kieti."

Kaip augščiau rašyta, dažnai apsitauko, kad motinos neįsteigia žindyti savo kudikių ir tada reikalinga parupinti jiems kitokio peno. Geras grynas, sveikas karvės pienas, tinkamai pasaldintas, geriausių cukrumi, ir atmiežtas reikalingu kiekiu vandens parupina motinos pieno vietos užėmėja. Geriausias mišinys parinkto pieno ir geriausio cukraus parsiduoda po vardu Borden's Brand Pieno. Per trisgentertes Amerikos motinos atsidėjo ant šito puikus pieno. Penint sulyg nurodymų, jis duoda arčiausi panašumą į motinos pieną.

Borden's Eagle Pienas šiandien auklėja daug kudikių, kurių tėvai buvo juo išauklėti, ir kurių tėvų tėvai buvo tuo pačiu išauklėti 60 ir 70 metais ano šimtmečio. Kada apsvarstai, kad Borden's yra pienas vartojamas per tris gentkartes ir vis labiau vartojamas didesni žmonių skaičiais, tai sakai tam turi būti prižastis. O priežastis ta, kad jis pasirodė esąs patenkiantis ir saugus per tiek laiko, kad žmonės jame turi pastikėjimo.

Nežiurint kur esi šitoje plačioje šalyj ar Kanadoje, visur gausi tą patį šviežią Borden's Eagle Pieną beveik kiekvienoje krautuvelyje. Visais atžvilgiais, tai yra saugiausias pienas kudikiui kada motinos pieno nėra.

Kada prisieina jūsų kudikius išauklėti į stiprius sveikus vyrus bei moteris, niekas nėra taip svarbu, kaip maistas pirmose dienose. Todėl žmonės jau seniai pametė bandinėje. Išmintingi žmonės nerizikuoja. Jei motinos pienas išsenka jie nepuola į rūpesnį, bet pastato kudikį ant Borden's Eagle Pieno. Pasinaudok prityrimais tiek milijonų vaikų paskutinių trijų gentkarčių.

Skaityk šiuos straipsnius kas sąvaitė ir pasidėk atėčiai.

NEPAPRASTAS PASIULYMAS LYTIŠKAI NUSILPNĖJUSIEM VYRAMS.

Lytiškai nusilpnėje vyrai, kaipo nervuoti, išgyja ant visados. Išsigydyt vartodami NOVO. Todėl, galima pavadinti stebėtinu, kuris jau tukstantčius išgydė lytiškai nusilpnėjus vyrus. Jei vargina nerviškas nusilpnėjimas, jei nustojęs vyriškumo, jei turite melankoliją, šaltas rankas ir kojas, galvą skauda, skaudėjimą arba vidurių užkietėjimą, iš priežasties paeina baisy sapnai ir abelnai kas tik apsiereiškia žmonėse. Kaip pasi-naudojo kiti, tai pasvitksit ir jus naudojant NOVO. Tą budą vartojant, trumpame laike tapsite tvirtu, sveiku

laimingu, jei tik laiką vartosit. Pavyzdžiui, kad pertikrinus jus tuomi, pasiūsime NOVO ir tikrai persitikrinsit, pasiūsime VELTUI, tiek, kad pilnai užteks ant 15 dienų, jei tik prisiūsitė pavardę antrašą ir 50c. pašto ženkleliais arba pinigais apmokėjimui persiuntimo lešų. Meldžiu atkreipti atydą, kad tai ne yra per mažas pamėginimui pakelis, užteks ant 15 dienų. Šis pasiulymas yra ant ap-rubežiuoto laiko. Parašykite mums be vilkinimo, paminėdami laikraščio vardą, kuriame matėme šį paskelbimą, o mes išsiūsime minėtas gyduoles tuojaus.

NOVO COMPANY
Box 33, Dept. 44, Brooklyn, N. Y.

Naujas ir Navatniausias Knygų Kataliogas Gatavas

Visiems prisiūsime dykai.

Reikalaukite tuoj, nes padarėm ligi šiol negirdėtą knygų ir mok-slo išpardavimą, ir parduodam visokias knygas už

½ PUSĖ KAINOS ½

Lyties Mokslas knyga, kuri užveria savyje didžiausias žmogaus Sveikatos ir ligų sekretus, pirmiau kainavo \$7, dabar — \$3.50.

Didžiausias žodynas lietuviškai-angliškai ir angliškai lietuviškos kalbų, pirmiau kainavo \$11, dabar — \$5.50.

Dėl kitų knygų reikalaukite kataliogo.

MARGERIO KNYGYNAS

2023 Saint Paul Ave.,

Chicago, Ill.

P. S. Agentai: Knygų sezonas jau netoli. Mes duodame baisiai didelį nuosimtį.

Lietuvos Albumas

Didelė 435 puslapių knyga, kurioje 288 puslapiai vien tik paveikslų įvairių Lietuvos profesiosalų bei veikėjų, bu-tent: profesorių, advokatų, gydytojų, kompozitorių, dailininkų, generolų, karininkų, vyskupų, kunigų bei šiaip įvairių grupių. Gi kiti 147 puslapiai, tai aprašymas kai-kurių veikėjų gyvenimui. Ši knyga yra labai graži ir nau-dinga kiekvienam. Jos kaina tik \$3.50. Reikalaudami siųs-kite ir pinigus adresuodami:

SANDARA,

327 E St.,

So. Boston 27, Mass.

Naudokis Proga!

Gerbiami Lietuviai ir Lietuvaitės:

Lietuvių Prekybos Bendrovė nuo pat pradžios įsisteigi-mo rupinos viskoms savo tautiečiams duoti teisingą patar-navimą, kaip tai, pinigų siuntime, dokumentų padaryme, laivakorėjų pardavime kelionėn Lietuvon, ir giminių iš Lietuvos atsiėmimo.

Be to, permatė būtina reikalą įsteigti knygyne skyrių iš kurio galėtų kiekvienas Lietuvos ir Lietuvaitė pasi-rinkti sau naudingų knygų ir už daug žemesnę kainą negu kitame knygyne galėtų gauti. Žemiaus paduodamė kai-kurių sąrašą. Pavyzdžiui:

"Lietuvos Įstatymai," kietais popiero viršeliais, turinti 1031 pusl. (kiti parduoda po \$3.50), mes parduodame tik po \$1.50.

"Daktaro V. Pietario Raštai arba Algimantas", su gra-žiais drutais aparais turi 505 pusl. du tomu, už abu \$1.00

"Kelonė Aplink Pasaulį per 80 Dienų," turi 228 pusla-pius, nepaprastai įdomi ir smagi skąityti, tik \$5.00

"Jono Kmito Eilės", tvirtais drobės viršeliais, turi 191 puslapį, kaina tik \$1.50. Popieros viršeliais, \$7.75.

"Palydovas," tvirtais drobės viršeliais, su Kauno miesto planu ir didžiuoju sulankstomu Lietuvos žemlapių, ant kurio parodoma, kaip ant delno visa Lietuva, jos gelžkeliai, upės ir pletai, taipgi ir demarkacijos linija. Kiekvienas lietuvis jai privalo turėti. Turi 112 pusl., kaina \$5.00.

"Sveikata" drobės viršeliais, su žmogaus kūno ir jo da-lių paveikslais, knyga turi 339 puslapius, kaina \$2.00.

"Musų Dainiai," turi 140 puslapių, kaina tik \$6.65.

"Gyvulių Protas," įdomi moksliška knyga, parašyta garsaus profesoriaus, 212 puslapių, kaina \$7.75.

Čia tik pažymėjome mažą dalį knygų. Prie progos paskelb-sime daugiau. Todėl naudokitės proga siųskite užsakymus su pinigais šiuo adresu:

LITHUANIAN SALES CORP.

414 Broadway, So. Boston, Mass.

Net ir kudikiai pastebi!

Ir yra taip legva visiškai iš galvos pasa-linti pleiskaną. Tik kelis kartus panau-dojus

Ruffles

ta pleiskaną mirtinąjį priešą — ir jūsų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikio ir Ruffles pagelbės jums visuomet ja tokia užlaikyti. Svairi galvos oda užlaiko plaukus puikiais pleiskanos tuojuos sunaikina juos.

Nusipirkite bonką Ruffles savo aptiekoje šiandien už 65c., arba prisiųskite 75c. pašto ženkleliais tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St.

Brooklyn, N. Y.

Lietuviai Amerikoje.

VAKARIENĖ GRĮŽTANČIAM
IS VYČIŲ SEIMO ČARNEC-
KIUL.

Federacijos vakaras ir Sandaros
25 kp. piknikas.

CHICAGO, ILL. Lietuvos atstovas p. Čarneckis su žmona, grįždamas iš Springfieldeo, tai yra iš Vycių seimo, rugpiučio 24 d. sustojo Chicagoje. Tą patį vakarą p. J. Elias, prez. Universal State Banko, pakvietė ponus Čarneckius Hamilton kluban vakarieniauti. Nors vakarienė buvo, kaip jie patys sako, karališka, kitokia ir negalėjo būti, kadangi p. Elijošius tą rengė, bet pažiūrėkime, kas joje dalyvavo? Tarpe dviejų dešimčių svečių tikrai N. Krukonis tikrais tautos darbuotojas, kiti-gi, nors duosnus, kaikurie filiantropais pavadininti, bet ne politikai, esu tikras, kad p. Elijošius noras buvo matyti atsilankiusius ne kelis kunigus ir šiaip neveiklius tautos labai Chicagiečius, bet tuos, kurie prie kiekvienos progos, prie kiekvieno Lietuvos apgynimo darbo stato savo krutinę priekini. Jų tenai nebuvo. Ką tas reikią? Ogi atstovas p. Čarneckis neužsitarnavęs pas chicagiečius pagarbos.

IS Kat. Fed. darbuotės.

Katalikiškieji federokai laikydami savo, kaip jie vadino, kongresą Chicagoje, surengė porą vakarų. Pirmas tai rugp. 28 d. Sv. Jurgio parap. svetainėje lošta gan ilgas ir niekam netikęs veikalas "Sugrįžo." Veikalas netikęs, o lošėjai tai, apsaugok Dieve, nei nežinojo kokių tikslu jie pateko ant estrados.

Sekantį vakarą toj pačioj svetainėje, tų pačių rengėjų buvo vakarienė ir koncertas. Kadangi didžiausi katalikiški jomarkai susideda iš apie 150 įpatų, tai jie ir šį kartą prirengė valgių tik tokiam skaitliui, o kad jie su Dievo pagalba garsino, kad šiame koncerte dainuos p. Babravičius, tai tų tautininkų priėjo apie penki šimtai, tai musų katalikų pamatė ta trukumą vakarienės visiems susirinkusiems (jie tą žinojo iš anksto, nes jau diena prieš tai virš 400 tikiųjų buvo pardavę) susirinko kiek anksčiau ir užėmė sėdynes, o paskirtu laiku atėjusieji gavo vietelę pastovėti apie keturias valandas. Nors stati stovėjo, bet koncertas geras: p. Babravičius, p-lė Širvaitė, ir p. Jonušauskienė žavėjo publiką. Buvo ir daugiau dainininkų, bet jau antraeiliai.

A.L.T. Sandaros 25kp. piknikas.
A. L. T. Sandaros 25 kuopa turėjo surengusi draugišką išvažiavimą į Beverley Hills, rugšėjo 2 d., 1923 m. Nors kuopa buvo prisirengusi labai gerai ir sukvietais daug svečių, kaip tai kitas kuopas ir pavienius chicagiečius į giraitę, bet atėjus paskirtam laikui tos dienos lietaus audra nepavelėjo įvykinti išvažiavimo. Bet keturi automobiliai prisėdę Sandariečių, 25 kuopos narių, nepaisydami lietaus ir audros, kuri siautė tą dieną Chicagoje, nuvyko į paskirtą piknikui vietą. Patėmijo, kad nors diena lietinga, bet Chicago "Nobažnos Gazietos" Reporteris iki pusiau kelių įsibridęs belaukiąs atvykstant Sandariečių, (mat "Draugui" Sandaros 25 kp. yra kaulu gerklėje). Persitikrinus, kad lietus ir audra nepavelis piknikauti girioje, tai 25 kuopos pirm. A. L. Lukas visus tenai esančius ir kaikiuriuos per telefoną pakvietė į savo residenciją, kur apie porą desėtkų susirinkus smagiai laiką praleido, tai kambariuose, tai kieme tarp žolynų po žaliais medžiais. Tarpe pasimagaminu buvo daug kalbėta apie politiką ir kitus tai organizacijai sieki-

nus. Svečiai džiaugdamos tuom pasisekimu, nors nepaskirtoj vietoj, tai yra ne giraitėje, išsiskirstė po dvylikitai val. vakare.
Perkuno Išpažintojas.

SUJUDIMAS SIRSIŲ LIZDE.

Laikas apsižiūrėti, kad SLA. nepatektų į graborių rankas.

PITTSBURGH, PA. SLA. Centro komitetas, pasielgęs pagal konstituciją, prašalino iš Apšv. Kom. narį J. J. Kaškiaučių ir išbraukė visai keikuną Bimbą, dukstelėjo komunistams į skaudžiausią vietą. Tie žmoneliai, matydami tautininkų išaugintą Susivienijimą lyg 40 tukstančių kapitalo net seiles varvina žiurėdami, kaip pagavus kontrolę į savo rankas, kad gavus įsiskverbtį į SLA. urėdą ir paponavot nors kiek tautininkų išaugintu kapitalu. Sakau tik "nors kiek," nes jau faktai parodo, kur komunistai įsiskverbia į komitetą, tai kaip DŽIOVA prie Dr-jos prilimpa ir ta draugija daugiau negyvuos, ar anksčiau, ar vėliau ji turės mirtį, subankrutyt. Pavyzdžiai iš mažesnių draugijelių kiek nubankrutino ir vieną iš didesnių, kuri turėjo 23 kuopas, tai A. P. L. A.—ta draugiją komunistai valdo ir ta draugija jau džiova serga, jau eina prie bankruto. Tas pats atsitiktų ir su SLA., jei tik komunistai gautų susiskverbtį į SLA. Centrą. Jie neturi nė sąžinės, nė gėdos meluot paprasčiausiems žmoneliams. Jie rašo ir po savo šlamžtus "Vilnį" ir "Laisvę" ir rengiasi prie mušio. Jau ir Pittsburgje daro slaptus suvažiavimus ir knisasi į SLA. (vienas toks buvo L. M. D. rugp. 26 d., kur jau rengėsi prie Seimo ir pergalės).

Todėl tautininkai ir jų laikraščiai ar neturėtų atkreipti savo kanuoles prieš priešą, norint komunistams užponavot SLA.?

Tautininkams Sandariečiams reikia ir nemiegot, bet lankytis į kuopų susirinkimus ir neduot užvaldyt kuopas ir Centrą tiems lietuvių priešams, rusų šalininkams, ir neprileist užkrėst SLA. mirties liga. Pittsburgietis.

MOTERS LABAI PASILEIDĘ
Į GERIMĄ.

Kaip jas iš to išgelbėti?
WEST LYNN, MASS. Gal but, kad visoje Amerikoje nėra kitos tokios lietuvių kolonijos, kurioje lietuvių taip girtuokliautų, o ypač moterys, kaip musų kolonijoje. Mat darbas neblogai einant ir algas šiokiastokias gaunant, pragyvena, o kad šiek tiek pragyvena, tada padidėja pakauždėjo, kad reikia išsigerti "samogonkos," o kitoms jau ir to neužtenka. Jau nesnės, palikę viską namuose betvarkėje, skubinasi veidą nusidažius į šokius, tai į svečius, kad išsitraukus daugiau "samogonkos". Kuomet šitaip dedasi su namų šeiminiške, su vaikų motina, reikia pamanyt, į ką panaši ta pastogė, kurioje ji gyvenne. Reikia paklausti, ko galima laukti iš vaikų, kuriuos ji pagimdė ir šiek-tiek paaugino. Reikia pamanyt, kaip kantrus jos vyras turi būti, kešdamas tokią moterį, kuri nepažįsta nė doros, nė gėdos. Žinoma, vyras, nenorėdamas apjuokt savo namus, nors iki laikui, tyli ir kenčia, manydamas, kad kada nors susipras ir pasitaisys, nes jei pabars ar norės padrausti, tuo reiks atsidurti teisme jieškant persikros.

Malonios moterėlės ir kumutės! jus pačios galite surast atsakymą, ko verti toki žmonės. Toki žmonės tai yra žmonijos liga. Toki žmonės niekad neprogrėsuoja. Jų nervali tik blogumams, tik biauromams yra

įtempti. Iš morališkai nupuoliusių žmonių visuomet išsigema įvairios rūšies kriminalistai. Ir iš tokių moterų išgema kriminalistės. Ir labai gaila, kad niekas jas nesudraudžia ir ne atveda ant gero kelio, kuris yra gamtos skirtas žmonėms.

Taipgi nereikia nutylėt ir kelių žodžių musų moterims, kuriuos pametusios namus, vaikus ir viską, kas jai dabort priklausio, kad nesibaldytų naktimis, kad nekibytų prie svetimų vyrų ir tuomi nepiktintų žmones savo pasielgimais. Atminkite, kad nuo jus paeina jaunoji karta. Jeigu elgsitės netikusiai, jei jus savo pasielgimais ir darbais pasirodysite nuo kultūros nutolusiomis, tokiais bus ir tie, kuriuos jus auklėjate, ir kad jie tokiais keliais eidami papuls į kokią nelaimę, tada jie jus prakeiks už-

tai, kad juos neišmokinote dorai ir gražiai gyvent, kaip žmonės gyvent privalo.

Moterėlės! dabokite savo namelius, negirtuokliaukit ir tuom kitiems duokite pavyzdį, kaip reikia gyvent, nes ir toliau brisdamos jus savo netikusiais keliais, kada nors įklamposite į tokias pelkes, kad gailėsitės, kad netikusiais keliais. Kviečiamė tokias moterėles skaityti geras knygas, kurias galima gauti "Sandaroje" už pusę kainos, taipgi prisirašyt prie Sandaros, ir iš jos pasimokint dorai gyvent. Tegul pratinasi prie apšvietos. Nebarkite jas ir nepelkite į akis, nes tai būtų erziniškas, o erziniškas labai kankina ir skaudina ligonį. O ligonį ne skaudint reikią, bet leist jam liuosai pasveikt, suteikiant gerus patarimus. Reporteris.

LIETUVOS ŽINIOS

BIRŽAI—KILUČIAI. Kilučių kaimas atstu nuo Biržų miesto tik 2—3 klm. Kaimo gyventojai visi lietuvių: katalikai ir reformatai. Tikybinių ginčų nėra. Ukininkai susiskaldę žemę į mažus sklypelius. Iš 14 kiemų dabar su bežemiais yra virš 50 atskirų šeimynų. Žemę priskirta prie 2 rusies. Ukininkai, mažžemiai ir bežemiai labai varginagai gyvena dėl to, kad baisiai girtuokliauja. Prisiğėrę susimuša, susižeidžia ir net kartais negyvai užsimuša. Kilučiai jau nuo senovės pragarsėję dideli girtuokliai ir mušeikos. Kaip daug gyventojų, taip daug turi gyvulių, kurie nesent ganyklų vasaros laiku tik dvesinami. Turint mažiau gyvulių daugiau naudos būtų. Prie Kilučių kaimo yra šližių dvaras, kurį žemės tvarkytojas turėtų kogeičiausiai išdalyti bežemiams ir mažžemiams. Kartu su dvaru reikalinga išskirstyti į vienkiemius ir Kilučių kaimas. Tada, man rodos, išnyktų peštinės, muštinės, sumazėtų girtuoklybė ir vargai. Dabar kas šventadienis, turgus girtuokliauja. Taipgi čia vyrauja blogas paprotis girtuokliauti pakasynose. Jeigu miršta suaugęs žmogus, tai net dvi dienas keliamą šermenys su degtine. Kilučiai gyvendami prie miesto dažnai sugriebia vieną kitą centą, bet sugriebę tuojaus įdeda Maušiuoko arba Joškės bankan. 1918—19 m. buvo susitvėrusi jaunimo kuopelė, kurios tikslas: šviestis, mokintis rašybos, rankų darbų ir kt., bet dėliai tėvų ginčų ir išvažiavus į kitus miestus susipratusiems jaunuoliams, kuopelė iširo; išdiniškas net kuopelės pinigų prisavinio.

Be blogųjų pusių yra ir geresnių. Yra pradžios mokykla, bet ji neturi nei nuosavaus buto, nei žemės. Tėvai noriai vaikus leidžia mokyti. Keletas jaunuolių lanko Biržų gimnaziją. Be to Kilučiai davė keletą inteligentų, kurie sekmingai darbuojasi Tėvynės labui. Yra daug išėjusių Amerikon, kurie puikiai gyvena ir savo centais neužmiršta savųjų. ("Lietuva.")

AMERIKOS ŽYDŲ "DISTRIBUTION"

Komitetas siunčia Lietuvon savo direktorių p. Leonard G. Robinson peržiūrėti tos įstaigos darbą Lietuvoje. Jis atvyksta Kaunan rugpiučio mėn. 16 d. ir atsilankys 25 Lietuvos miestuose bei miesteliuose.

Ši įstaiga yra išleidusi Lietuvos žydų gyventojų atsiųstatymo darbu 250,000 dolerių ir padėjusi 75,000 žmonių; jos lėšomis taip pat tapę pastatyta 57 bažnytkiemiuose 1,335 namų. Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Ukmergėje ir Telšiuose yra 5 komiteto įsteigtos amato mokyklos vaikams. Sveikatos tikslams išleista 40,000 dolerių. Kaune įsteigta moterims ligoninė ir

galestingų seserų mokykla ir pastatyta nauja vaikų ligoninė.

GATVIŲ GRINDIMAS.

Rupindamasi išgrįsti kaikiurias Kauno miesto gatves, Miesto Valdyba buvo padavusi per Savivaldybių Departamentą Ministerių Kabinetai prašymą, kād šiems darbams valdžia paskirtų apie 800 tukstančių litų pašalpus arba paskolos. Pirmon eliten reikalaujama išgrįsti Karmelitin ir Pramonės gatvės, kaipo susisiekimo arterijos prekių vežiojimui į stotį (buvusios Mažoji ir

Didžioji Ligoninės gatvės), toliau Kalno, Kauko ir Parodos gatvės ir galop Juozapavičiaus prospektas Šančiuose. Rugpiučio 3 dieną pas Vidaus Reikalų ministerį tuo reikalu įvyko posėdis, kuriame buvo aptariamas klausimas apie įtaisymą grindimo visame Juozapavičiaus prospekte, nes senasis plentas, nuo dešimties metų neremontuotas, ant tiek suiro, jog juomi nebe galima naudotis. Tuo tarpu Šančiuose daug kariškų dalių ir judėjimas šiuo prospektu gana didelis. Išgrindimas šio prospekto — tai būtinas reikalas ten stovinčiai kariuomenei. Bet nė Krašto Apsaugos Ministerija, nė Plentų ir Vandens Kelių Valdyba, kurios žinioj buvo šis plentas, nėra gavę lėšų iš vyriausybės šiam darbu ir todėl visas šis darbas buvo siuloma atlikti Miesto lėšomis. Paaiškėjo išsąmatos, jog grindimas atsieisias apie 120—150 tukstančių litų.

Burmistras Vileišis nurodė, jog šiam darbu atlikti miestas neturjis užtektinai lėšų ir principu tiktamas, kad toksai darbas reikia atlikti, prašė arba parpinti reikalingą sumą paskolai, arba suteikti iš kokių nors nepaprastų, kaip pavyzdžiui iš nepaprastos karo rinkliavos pašalpą tiems darbams atlikti. Be to pabrėžė, jog reikalinga tokiam pinigų eikvojimui Miesto Tarybos pritarimas, be kurio negalima daryti jokių išlaidų. Prie šios progos Burmistro buvo nurodyta, kad visa eilė miesto įeigų tam tikru aplinkraščiu Finansų ir Vidaus Reikalų Ministerių išleistų, šiandien liko užginčyta ir todėl nėra galimybės manyti, jog miesto izde pasilikis kokie nors likučiai. Vidaus R-lų ir Kr. Aps. vice-ministeriai pasižadėjo rupintis suradimui miestui pašalpos, kad tik pataisius tą prospekto grindimą. Miesto inžiniero Vizbaro prašyta sudaryti projektas, kokio pločio reikėtų padaryti grindimas. Inžinierijos pulkas yra pasižadėjęs atlikti tą darbą savo įiegomis kas galėtų papiginti visą darbą ant kokių 30 nuošimčių. Galutiniai turės paaiškėti visas klausimas iki šio mėnesio 15 dienos, nuo kurio laiko jau būtų noras plačiai vesti visas darbas.

Ar Jusų Kūdikis Tinka Mokyklai?

Kaip žinot, Kad Jis Yra Apsaugotas?

Ar yra galima, kad tokioje kultūringoje šalyje, kaip Suvienuotose Valstijose, yra šeši milijonai nedapenėtų kūdikių? Trečdalis visų kūdikių! Bet nevienas nepamato, ar jų tėvai žino apie tai. Pažvelgkit į kūdikius Jūsų gatvėje, Jūsų apilinkėje. Vienas iš trijų kenčia nuo to pavojingo padėjimo, ir tas vienas yra priešas visiems gyventojams, nes nedapenėtas kūdikis nešioja limpančias ligas. Jisai pasiduoda bakterijoms, prieš kurias sveikas kūdikis gali atsigint. Jis papuola visom ligom, nuo paasių uždegimo, iki džioviai.

Saugumas Priguli nuo Tinkamo Maisto. Nesenai, stebėtini bandymai tarp mokyklos vaikų prirodė, jog Eagle Pienas turi didelę vertę pataisyme nedapenėjimo. Vaikai penimi Eagle Pienu augo svoryje greičiau, negu tie penimi ant paprasto pieno bonkose. Mokytojai šių vaikų bandymuose atrado, jog jie netik, kad geriau ir sveikiau atrodė, bet ir žymiai pagerėjo mokyklos darbo.

Kaip Penėt Eagle Pienu

Duok kūdikiui 2 šaukštu Eagle Pieno atskiesto su ¼ puoduko šalto vandens, paryčiais ar popiečiais, kasdien. Senesni vaikai mėgsta jį su ginger-ale, vynuogių sunkomis, ar kitomis kokiomis sunkomis. Vien Eagle Pienas, yra geriausias mažyčiams.

Geriausias Maistas Kūdikiams

Jei negali žindyti savo kūdikio, pamėgink Eagle Pieną. Daugiau kūdikių išaugo ant Eagle Pieno, negu ant visų kitų kūdikių maistų sudėtų krūvon. Doktorai išrašė ir patarė jį motinoms per virš 65 metus.

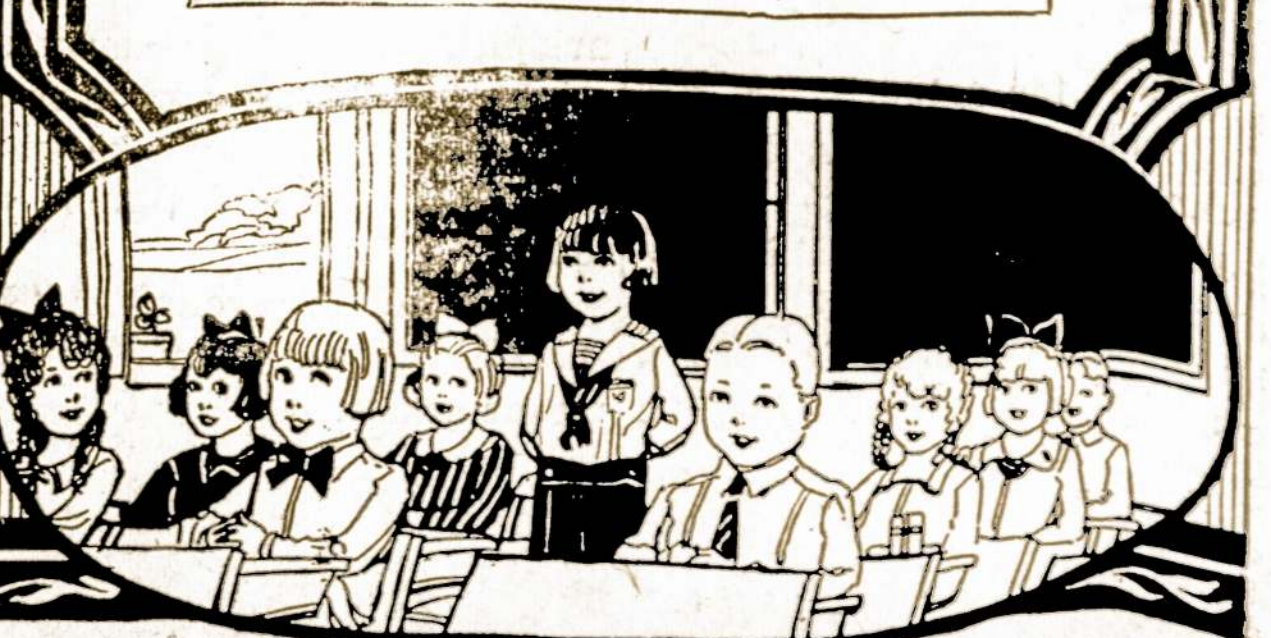
Nenustok Vartojus Eagle Pieną

Kuomet kūdikis pradeda valgyt stambesnius maistus, nepanaikink maistą, kuris suteikė sveikatą ir stiprumą jam ir trim gėntkartem kūdikių. Palaikykite Eagle Pieną kūdikio virtame maiste. Motinos po visą šalį įdomaus knygute, talpinančia pamokinimus kaip gamint maistus mažiem vaikam. Joje netik tie pamokinimai maistui su Eagle Pienu, vaikam, bet ir naudingi patarimai kasdieniniam valgiui.

Jei reikalaujat informacijų, savo kalboje, kaip penėt kūdikius, ar sužinot kaip pažint ar jis nedapenėtas, ar kiek turėtų svert, ar kokio ūgio turėtų būti, koki maista gauti, ar kitu naudingų informacijų, iškirpkit kuponą šiame skelbime, ir prisiskit mums, ir mes prisistim jas jums dovanai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building New York

KUPONAS
Paženklint kitų informacijų norit
Penėjimo Instrukcijos Svorio Tobylčia
Valgiai Vaikam Kūdikių knyga
Vardas _____
Adresas _____ (Lithuanian)

T.M.D. Reikalai.

TMD. IR ALDLD.

Bolševikų "Laisvėje" Nr. 196 apžvalgoje redakcija įdėjo neva "žinią" apie TMD. ir kadangi ji neatitiko tiesai, tuoj pasiūnčiau "Laisvės" redakcijai šį laiškėlį:

"Jūsų laikraščio Nr. 196 apžvalgoje įdėjote netinkamą laikraščio užvardžiu "Suparalizuoti žmonės"; dėl tos žinėlės norėčiau tarti žodį, nes neviskas atitinka tiesai. Pradžia jūsų straipsnuko, "jog vidurinė srovė yra didžiausi tinginiai" ir, kad "jie moka pašukauti apie savo įtaką visuomenėje" gal ir tiesa, nes tikrai žinau, kad tasai žmogelis, kuris "Vienybėje" įdieškojo TMD. yra kuopos pirmininku ir kuopa beturi tik septynius narius, o Pittstone, Pa. juk lietuvių daugybė. Bet jus tai pasinaudodami "Laisvės" skaitytojams skelbiate, jog TMD. turi tik 800 narių, bet išties siekia į 2000 narių. TMD. Centro Valdyba norėjo gauti iš Lietuvos apie 2000 Homer'o "Odisejos," bet Sv. Ministerija neturėjo tik 800 egz.; vėliau gi pasiūlė dar mažiau, taigi TMD. tokio mažo skaitliaus negalėjo imti. TMD. tikrai leidžia Wells'o "Outline of History" ir pirmasai tomas jau spaudoje. Bus gatavas apie Naujus Metus. Spaudinamame pirmosios laidos 3000 egz. Ar "ji supus ant lentynų." Kaip jus sakote, ateitis parodys. Bet iškalno spėju, kad busite klaidingi, nes jau laudis įsiekio-graibo ir reikalauja geresnių knygų-leidinių. Wells'o veikalai, tikiu, išeis greitai, nes pardavimui spaudinamame tik 1000 egz."

Šio laiško dar "Laisvės" ar "NeLaisvės" (kaip tulį vadina) "redaktorai" iki šiai dienai — rugp. 24 d. — neišspausdino ir bijosi savo skaitytojams pranešti apie TMD. kaip išties yra. "Laisvė" apie TMD. naudojosi išmatų žiniomis ir skelbė netiesą, bet dabar pažiūrėkime, jų pačių, tų darbštųjų žmonių ALDLD. "Laisvė" Nr. 201 kalbėdama apie ALDLD. sako: "Nominacijose dalyvavo 51 kuopa, 803 NARIAI (mano pabr.— S.). O tai ėjo nominacijos-balsavimai į ALDLD. pildomąją tarybą 1924 metams. Galėjo balsavimuose nedalyvauti maksimum 500 narių, taigi ALDLD. narių teturi tik tukstantį suvirš."

Kad TMD. neturi keliolikos tukstančių narių, tai aš, kaip jos sekretorius, jau daug kartų organe sakiau, ir nė kartą nesididžiau, kad jau TMD. nariai dirba išsijuošę ir kad TMD. paskutiniai metais padarė daug labai naudų, kaip panašiai giriasi ALDLD. šulai. Bet dabar pamėčiau pačių "darbštųjų" bolševikų skaitlių narių, tai jau galiu pasididžiuoti, kad TMD. turi daugiau narių ir jau paskutiniu laiku visi dirba išsijuošę: leidžia Wells'o "Outline of History." Ir tikiu, jog TMD. nariai bedirbdami dar daugiau sutvirtės ir gražios, naudingos literatūros išleis.

Taigi, Tėvynės Mylėtoju Draugijos nariai! Kad negautumėt išmėtinėjimų ir kad ALDLD. du-tris kartus pralenktumėt, padirbėkite šį rudenį praradinėdami naujuosius narius. Ir senieji nariai, kurių mokesčiai užsilvėję, pasistengkite artimiausiam kuopos susirinkime užsimokėti ir priedo dar prirašyti savo draugus, pažįstamus.

Paskutinių laiku visoms "užmigusioms" kuopoms išsiuntinėju laiškelius paragindamas kuopas atnaujinti, sustiprinti ir kuogreičiau su manim prisiešti, kad galėčiau visoms prisiųsti paskiausių žinių.

J. Sekys, Sekr.

Lietuvystė ir Katalikystė.

(Tąsa nuo 3 pusl.)

Žinimo Lietuvos de jure, tai suteikimo audencijos, ir paskiaus susiundymas jau parapijų protestuoti prieš Washingtono Susižaviavimo nutarimus.

Ar tai ne kriminalis prieš Lietuvą darbas?

Prinokus reikalui pripažinimo Lietuvos de jure, pasisekė Čarneckiui buti Amerikoje. Kiek čia laurų (pipirlapiai) sukrauta Čarneckiui už išgavimą pripažinimo, kuris buvo net tiek "gabus," kad nesuprato nė atsistoti, kada Suv. Valstijų Senatūrijus Calder reišė Lietuvai laimės kaip atgimusiai demokratiškai respublikai Irvingo High School, New York, per apvaikšiojimą dėkavonės Amerikos valdžiai, rugp. 5 d., 1922. Be abejonės tai buvo "katalikiškai" pasielgta užgėdinant lietuvius ir Lietuvą savo tokiu nebrendusiu pasielgimu prieš tuktančius lietuvių ir New Yorko majoro vietininką ir Senatūrijus Calder, kurie net akimis rodo Čarneckį statė ant kojų.

Lietuvoje kunigai paleido Seimą tyčiomis, ir už tai apkaltino tautiečius, kaip visur ir visados jie daro. Kada Galvanusko ministerija negavo pasitikėjimo Seimo, tai pagal parlamentines ir demokratines tiesas, prezidentas Stulginskas turėjo paskirti kitą asmenį premieru, kad ir Slezevičių suorganizuoti naujos ministerijos ir tokiu būdu negavus pasitikėjimo — paleisti Seimą. Aišku, prezidentas Stulginskas nepaisė taisyklių kitų parlamentinių valstybių ir išpildė kunigų programą, tuomi padarydamas Lietuvai gėdą ir milijonus nuostolių.

Negana to, katalikai turėdami valdžią sumanė iškirsti didelius plotus miškų ir parduoti užsienyje net už 22,000,000 litų (\$2,200,000), kam pasipriešino tautiečiai Seime, kada vietos gyventojai negauna medžių trioboms nei malkų kurui, reikalaujanti atimesti daugelį nereikalingų išlaidų, kaip prezidento automobiliui 60,000 litų, Ministerijų kabineto automobiliams 100,000 lit., Ministerijų cilindriams (gorčiams), frakams ir tt. 20,000 l., viso sumazinti išlaidas ant 25,000,000 l. už ką katalikai vėl apkaltino tautiečius kaip "valstybės griovėjus"? Nes kaip dabar bus Lietuvos prezidentas ir ministeriai be automobilių, be frakų? Kad vietos gyventojai lieka be namų, be kuro, be padarų, negal mokesčių išsimokėti, tas valdantiems kunigams, katalikams, nerupi.

Ant galo užkabinsiu kunigų tikiybiską terorą, kurį jie visur vartoja ant bailiukų ir drąsesnių žmonių. Štai vaizdas, vienas iš daugelio, kuris bus kiekvienam suprantamas.

Lazdijų kunigas surenka nuo tėvų 10 parašų, kad du mokiniotai būtų pašalinti ir atsiųsti "katalikai," ką švietimo Koraišija ir paremia, ir kad parodyti bepartyumą, sušaukia pasirašiusius tėvus dar patvirtinti žodžiu reikalavimą pašalinimo "bedievių" mokytojų. Suėję tėvai pareiškia pilną pasitenkinimą mokytojais ir atšaukia savo parašus, kuriuos davė kunigui, užgadinus, "jog aplenkis jus kalėdodamas, jei nepasirašys." Ir paimkime dar tikiybiską terorą nekrikštijime vaikų, neleidime laidoti kapuose, nedavime šliubų, pavaryme nuo spaviednės už balsavimą už valstiečius liaudininkus, tai matysime mūsų brolelius kunigėlius esant ne Lietuvos piliečiais, patrijotais, bet agentais — provokatoriais svetos valdžios, kurios negalima toleruoti kaip ir bolševikų.

Taigi šviesos reikia apšviėti.

mui tų tamsumų, kuriose kunigai laiko liaudį. Pamokinti žmones, kad kunigo aplenkimas kalėdiant nelemia jokios nelaimės, kad kunigas neturi jokios teisės per spaviedinį klausinėti už ką žmogus balsavo, kad kunigas neturi jokios teisės bažnyčią paversti į mitingų vietą, o kada paverčia, tada visi esantieji bažnyčioje turi lygią tiesą gauti balsą ir kalbėti apie liečiamą klausimą.

Kaip dalykai dabar eina Lie-

tuvoje ir Amerikoje tarp tikrųjų Lietuvos reikalų, ir kunigų katalikiškos internacionališkos politikos ir darbų, toliaus taip negali eiti. Lietuvių Tautos siekiai ir uždaviniai negal buti jungiami su katalikyste, kurios tikslai yra priešingi ir pragaštingi Lietuvai, ką matome savo akimis ir girdime. Ką amžiai pagadino, lietuviai turi atitaisyti.

Tautietis.

(Dar ne viskas)

VALSTIEČIŲ LIAUD. ATSTOVO SKIPIČIO KALBA.

Skipitis (vl). Prie šito įstatymo projekto kalbėsiu tik tiek, kiek atstovas Mikšys savo pasiulymu palietė mūsų savivaldybes. Kuriantis mūsų valstybei mes greta žemės reformos statėme obalsį — kuoplačiausios savivaldybės. Jeigu mes turėjome savo kariuomenės eilėse pirmus savanorius ir tie savanoriai grynė nuo bolševikų mūsų kraštą, ir nuo to susiorganizavo mūsų tvirta kariuomenė paskui, tai dėl savivaldybių ir žemės prižadėjimų. Tai buvo vyriausieji ir aiškiausiai dalykai, kuriuos buvo galima pastatyti, kodėl mes turime ginti savo kraštą. Žmonėms suprantama ta savivaldybė — patiems save tvarkyti. Tai buvo išauklėta, išauginta mintis — idėja per ilgus metus valstybės svetimų valdininkų. Dabar praėjus vos keliems metams, jau mums pasirodo tas dalykas tarsi nesvarbus: savivaldybės tai yra toks daiktas, kurį galima labai lengvai suvaržyti ir labai lengvai nuo jų atsiskirti; galima daug dalykų paimti ir centralizuoti, daug dalykų valstybė pati per savo valdininkus galės geriau atlikti, negu savivaldybės. Bet visgi tie pasakymai, mano išmanymu, tik pasakymai. Žmogus dažnai užjaučia ir nedirgęs savivaldybės ir supranta savivaldybės reikalą ir neišsivadą ją šelpti. Galima atsiminti, kaip noriai duodami savivaldybėms skatikai ir kad mažai iškeldavo protestų savivaldybės mokesniai. Jeigu bus uždėdama 10 litų, tai bus lengviau išsiekoti, negu vieną litą per prievartą valstybinio mokesnio. Žmonės stengėsi tokius mokesčius, jeigu jie supranta, kuriems reikalams, sumokėti. Jeigu mes laikysime tinkamai savivaldybes, tai kiekvienas ukininkas, kiekvienas valstietis ir mažai kulturingas ir mažai suprantantis visus valstybės reikalus, jis labai gerai supras savo reikalus, valstiečių reikalus. Ir apedant savivaldybės reikalams mokesčius, mes niekuomet nejausime, negu mokesčius paversti į valstybinius. Ir todėl sveika mintis vieno kito yra pasakyta, kad reikėtų visai nuo žemės mokesnio atsiskirti, bet reikėtų tą žemės mokesnį pavesti savivaldybėms. Ir tai visai sveika išeinant iš psichikos, iš dvasios pačių žmonių. Žmonės supranta tiesioginius mokesčius, kada jie mato, kad iš to padaryta, pastatyta mokykla, ne centralizuotu būdu, kaip atstovas Mikšys sako, ne mašininu būdu, apie kurį buvo kalbama svarstant žemės reformos įstatymą. Gal galima teoretiniai galvoti, ar mūsų savivaldybės geriau pastatys, ar geriau valdžia, bet mes leisime laiką, o mokykla ir blogai nebus statomos. Jeigu duoti savivaldybėms apsidėti mokesčiais, tai jos ištikrųjų daugiau pastatys mokyklų, jeigu būtų leista iš biudžeto 20 nuoš. apskrities reikalams. Ir kai kurios tik savivaldybės apsidėjo, kur nebuvo protestų iš vietos gyventojų. Jeigu visos būtų apsidėję, tai nebutų suvažiavimo apskrities savivaldybių ir suvažiavime nebutų išreikštas pageidavimas, kuris dabar įneštas į įstatymo projektą, kad būtų savivaldybės

reikalams padidinti mokesčiai. Ir svarstant įstatymo projektą visos frakcijos, visų frakcijų atstovai ir tos frakcijos, nuo kurios kalbėjo ir atstovas Mikšys, sutiko su tuo, kad valstiečių savivaldybės reikalams būtų leista 100 nuoš. savo reikalams ir tik kilus klausimui apie apskrities savivaldybių reikalą, kilo ginčai, kiek leisti: ar tiek, kiek jie nustatė ar iki 100 nuoš., ar tik 20 nuoš.; ir po didelių ginčų buvo priimta ir tai sunkiai priimta 20 nuoš., bet ne daugiau.

Jeigu mes pažiūrėsim į savivaldybes, tai pamatysime, kad geru būdu, kada žmonės supranta, kuriems reikalams mokesčius moka, ir dėlto daug šandie, ypač kulturingų sritį, daug dalykų padaryta. Apsidairykime ir pažiūrėkime į Kauno ligoninę ir pažiūrėkime į Kauno žydų ligoninę ir prieglaudą, kur viskas visuomenės pinigais, tų pačių gyventojų pinigais, gerai įtaisyta, geriau negu mūsų valstybinės.

Aš nežinau, ar dabar bendruomenė tiek daug surenka mokesčių prievartos keliu, kiek ji surinkdavo prieš karą, kad galėdavo įrengti tokias gražias prieglaudas ir ligonines.

Taigi, vyriausias dalykas, kad šitas mokesnis būtų lengviau išsiekiamas, nes reikia, kad būtų suprantama, kad vietos reikalams šitas mokesnis bus vartojamas. Iš vienos pusės tai bus ne apsunkinimas, ekonominiai gal ir bus, bet psichologiniai imant apsunkinimo nebus. Gerai įsižiūrėję pamatysime, kad tas mokesnis ne tiek didelis, kad jo nepakeltų, bet yra nenoras mokėti. Aš pasakysiu, kad tas nenorėjimas mokėti yra suprantamas ir turi savo aiškių motyvų. Bet iš kitos pusės, mes besivaržant, šitą įstatymą apkarpom tckiu būdu, kad mokesčiai savivaldybių reikalams sumažinami ligi tos normos, kuri reikalus visų savivaldybių suardys ir sunaikins.

Iš to sumažinimo, ne tik nebus pluso, o bus minusas pavydale savivaldybių suardymo. Juk savivaldybės yra tarpininkų tarp valdžios ir visuomenės.

Savivaldybė tai yra vyriausias pagrindas mūsų valstybinio aparato. Ir kairieji, kurie čia stovi opozicijoje, jie buna geriausi tarpininkai tarp valdžios ir visuomenės, kuomet dalyvauja savivaldybių darbe.

Todėl mano išmanymu šitas pasiulymas ukininkų frakcijos atstovo Mikšio yra gilus nesuipratimas, kenksmingas ir valstybei ir mūsų savivaldybei ir todėl aš vardu valstiečių liaudininkų frakcijos pareiškiu, kad mes balsuosime prieš šitą pasiulymą. ("L. Ž.")

Fr. Žyvas

Parduodu laivakortes, geriausių laivų kompanijų. Perku ir parduodu namus ir farmas (Real Estate). Apraudžiu nuo ugnies namus, automobilius ir tt. OFISO ADRESAS:

1836 N. Main St., Scranton, Pa.

KODEL

Visiems REIKIA Skaityti "TELEGRAMAS"

Jis savo Turiniu yra Tikras Lietuvių Laikraštis. Jis Tikrai Rupinasi Placios Visuomenės Reikalais. Jis yra Tikras Apšvietos Šaltinis. Jis yra Uolus Musų Tautos Gynėjas. Jis yra Pilnas Įvairių, Įdomių Straipsnių ir Žinių, ir Jis yra Pigiausias už visus kitus mūsų laikraščius, nes Jo prenumerata TIK \$1.00 metams.

UŽSIRASYK JĮ ŠIANDIEN!

TELEGRAMAS

666 WEST 18-th STREET, CHICAGO, ILL.

PASISKUBINKIT UŽSIRASYTI "DIRVĄ"

Nuo 25-to numerio "DIRVOJE" spaudinama garsaus visos pasaulio literaturoje Eugene Sue Romanas antgalviu "Amžinasis žydas." kaina metams \$2.

NAUJAUSIOS KNYGOS IS LIETUVOS

Tik ką gavome naujų knygų iš Lietuvos.

1) Kurybos Keliai, iliustruota, kaina \$1.; 2) Gaigės, dvi mėnesinis žurnalas, iliustruotas, NN. 1 ir 2. kaina po \$1; 3) Kauno miesto albumas, 54 paveiksai Kauno, kaina \$1; 4) Traukinys, Juozo Tyšliavos eilės, kaina 25c.; 5) Kelionė aplink pasaulį per 80 dienų, Julio Verno, su Kalpoko pieštais paveikslais, kaina \$1; 6) Ant Politikos Laktų. Politinio šaržo Albumas 35 spalvuoti paveiksai. Piešė Ad. Varnas, tekstą parašė Vaizgantas, kaina \$2. Agentams nuleidžiama nuosimti. Reikalaujame agentų visuose miestuose. Geros sąlygos. Smulkesnis aprašymas telpa "Dirvoje." Užsakymus su pinigais siųskite sekanciu adresu:

"DIRVA" 7907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiau. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynė" dovanai ir taipgi gauna SLA. Meistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,000.

Pašalpos skyriai — \$6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.

platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.

307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

Didelės Dovanos

Laikraštis "VIENYBĖ" eis TRIS SYK SAVAITEJE pradant su RUGSEJO 1 D., 1923 M. Prenumerata nuo naujų metų \$4.00.

Visiems, kurie naujai užsirašys laikraštį "VIENYBĖ" metams, gaus dvi dideles dovanas. Vajus prasideda su Birželio 1 d., 1923 m. ir baigiasi su Sausio 1 d., 1924 m. Tik tam laikotarpyje bus duodamos dovanos.

DOVANOS

1. — \$1.50 vertės naudingų ir gerų knygų pasirenkant iš 6 grupių.

2.—Kas prieš naujus 1924 metus užsirašys "VIENYBĖ" ant metų tam metinė prenumerata TIK \$3.50.

Adresuokite:

"VIENYBĖ"

193 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje. NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms. NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS. NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje \$7.00. Lietuvoje \$8.00.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Vietos žinios.

PIKNIKAS PAVYKO.

A. L. T. Sandaros 33 kp. iš Norwood, buvo surengus pikniką rugsėjo 9 d. š. m. ant šameklio ukės. Kadangi norwoodiečiai buvo padėję dideles pastangas surengimui pikniko, tai piknikas puikiai ir pavyko visokiais atžvilgiais. Žmonių buvo privažiavę gana skaitlingai iš visos apylinkės, buvo dainų ir visokių žaizlių, kuo buvo visi patenkinti. Taipgi norwoodiečiai buvo paskyrę dovaną piknikui kraitį (hope chest) tą dovaną gavo panelė Sandarietė Sofija Miliauskiūtė iš Newton Upper Falls.

Su tokiu surengimu Sandarietė čiai pasižymi, nes tai tikrai buvo draugiškas piknikas. Teko sužinoti, kad So. Bostono 7 kp. rengia išvažiavimą rugsėjo 16 d., š. m. ant Kazakevičiaus ukės, 136 Liberty St., Randolph, Mass. So. Bostono Sandarietė čiai šią vasarą rengė daug išvažiavimų, bet nedasilygino link Norwoodo. Partartina, kad Norwoodiečiai parengtų ir daugiau parengimų.

Rep.

IŠ A. L. T. SANDAROS 78 MOT. KUOPOS SUSIRINKIMO.

Laikytame mėnesiniame susirinkime rugsėjo 5 d., š. m. sulig nutarimų pasirodo, kad maters pradėjo žieminį sezoną uoliai veikti.

Nutarė surengti draugišką vakarėlį priėmimui švečių Apskričio suvažiavimo, kurs bus rugsėjo 30 d., š. m. So. Bostone.

Taipgi išrinkta delegatės dalyvauti minėtame suvažiavime. Nutarta sulosti teatrą artimo ateityje, paskirtos O. Palubeckienė ir Z. Neviackienė pradėti darbą. Taipgi buvo kalbama, kad prisirengt gerai prie metų sukaktuvių 78 kp. gyvavimo, ir surengt draugišką vakarėlį su dideliu programu.

I susirinkimą buvo atsilankęs svečias B. F. Kubilius, kurs neseniai atvyko Bostonan iš Chicagos.

Nutarta oficialiai prisirašyt prie Apskričio ir nutarta užsimokėti į Apskričių.

ALTS. 78 kp. Reporterė.

MOTINA PAPIOVĖ SAVO KUDIČI.

Tula Bertha Sarebitz 19 metų, gyvenanti Chelsea, paėmus britvą perpiovė gerklę savo kudičiui, kad jis jai gimė. Policija kol kas nežino kokią akciją imti prieš jauną motiną.

SVEČIAL.

Šią savaitę Sandaros Administracijos lankėsi gerb. Sapėgai iš Bridgeport, Conn. Gerb. Sapėgai yra žymūs veikėjai Bridgeporto lietuvių tarpe.

PAVOGĖ KAILIŲ VERTĖS \$100,000.

Pereitą savaitę plėšikai įsilaužė į Silverberg Brothers krautuvių 660 Washington St. Bostone ir pavogė brangių kailių vertės \$100,000. Plėšikai įsilaužė tarp ketvirtų ir trečių lubų, kur buvo laikoma kailių vertės \$250,000.

BOSTONIETIS PERPLAUKĖ ANGLIJOS KANALĄ.

DOVER, Aug. Rugsėjo 9 d. Charles Toth iš Boston, Mass. šiandien perplaukė Anglijos kanalą. Jis pradėjo iš Prancijos pusės perplaukdamas ties Sv. Margarietos sąsiaura. Jis vandenį išbuvo 16 valandų ir 40 minutų.

UŽSIDĖGĖ RUKYDAMAS LOVOJE.

Tulas William B. Nightingale, 55 metų, 380 Shawmut ave., gulėdamas rukę ir uždegė lovą, kur gerai apsvilo. Kada pribuvo ugniagesiai, tai jį rado apdegusį ir nugabeno ligoninė.

MASKUOTI PLĖSIKAI APIPLĖŠĖ TRIS.

5 jauni vyrai apsimaskavę su baltomis skepetaitėmis įėjo į tulo Winooski namus West End, ir apiplėšė jį ir jo draugų: Bolinskį ir Klocvikį (ar tik nelenkai?) paimdami nuo Winooskį \$100, o nuo jo draugų po \$17.

MERGINA PAMATĖ TĖVĄ PO 25 METŲ.

Tula mergina Hannah Geory, iš So. Bostono, pamatė savo tėvą po 25 metų. Kada minėta mergina gimė, tai jos motina ligoninėje mirė ir tokių būdu ji buvo atskirta nuo savo pamilijos. Gi dabar po tokio ilgo laiko, ji susirado savo tėvą, brolius ir seseris.

NUBAUDĖ UŽ MUNŠAINĄ.

Fall River policija suareštavo tula Albert Zmuidą, užtai, kad draivino trokš budamas girtas ir nuteisė 5 mėnesiams į pataisos namą.

Taipgi jį nubaudė užsimokėti \$100 už laikymą revolverio neturint leidimo.

KIEK NUOSTOLIŲ PADARĖ GAISRAI.

Sulyg miesto paskelbtų žinių, tai per pereitą rugpiučio mėnesį, gaisrai Bostone padarė nuostolių už \$53,000.

GELEŽGALIS VIETOJ PINIGŲ.

I garažą prie Custom House gatvės rugs. 11 d. anksti rytą sustojo su automobiliu trys vyrai nusipirkti gazolinos. Jie padavė \$2 garžo naktiniam vyrui Elmer Crowell ir nusekė paskui jį į garažą atsiimti rešto. Jų vienas išsitraukė revolverį ir sako: "Duok šian mums savo pinigų." — "Palauk biskį" sako Elmer, pasilenkdamas neva atidaryti geležinę sėpą, bet ištikrųjų pasimindamas geležinę stangą. Už valandžiukės visi trys plėšikai nubėgo į savo automobilių ir skubinosi nuvažiuoti.

"Ir negrįžkite atsiimti savo rešto!" — šaukė jiems iš užpakalio Elmer, mosuodamas geležgaliu.

BOSTONO ORO PORTAS.

Pereitą šeštadienį, rugs. 8 d. buvo oficialis atidarymas Bostono oro porto. Toje iškilmeje dalyvavo kelios dešimtys orlaivių, susilėkusių iš visų Amerikos krašto. Nuo pat ryto per miestą lėkė orlaivių formacijos.

Bostonas dabar yra pirmiausias Amerikoje miestas orlaivystės išsivystyme, pralenkdamas New Yorką, Chicago ir Philadelphia patogumais orlaiviams kaip nusileidžiantiems ant žemės, taip ir ant vandens.

SAULĖS UZTEMIMAS.

Pirmadienį, rugs. 10 d., visa šiaurės Amerika matė saulės užtemimą. Tam tikros Kalifornijos ir Meksikos dalys matė pilną užtemimą, bet juo toliau į šiaurės rytus, tuo mažesnė saulės dalis buvo užtemdyta. Bostone buvo užtemta mažiau pusės saulės. Užtemimas prasidėjo 4:37 val. po pietų ir pasibaigė 6:25 val. (pagal "dienos taupymo" laiką). Dangus buvo aptrauktas slankiojančių debesėlių ir didesnį užtemimo laiką saulės nebuvo per debesius matyti.

PAGELBA JAPONAMS.

Bostono Raudonasis Kryžius, dėl gelbėjimo Japonams surinko \$190,339.

Reikalingas

Lietuvis, kuris turi patyrimą prie automobilių. Parduoti ant komiso Buick automobilius. Algos galima pasidaryt nuo 50 iki 300 dolerių per savaitę. Atsakyme rašykite kiek metų ir koki turitė patyrimą.

MOTOR SALES CO.
541-3 East Broadway,
So. Boston, Mass.

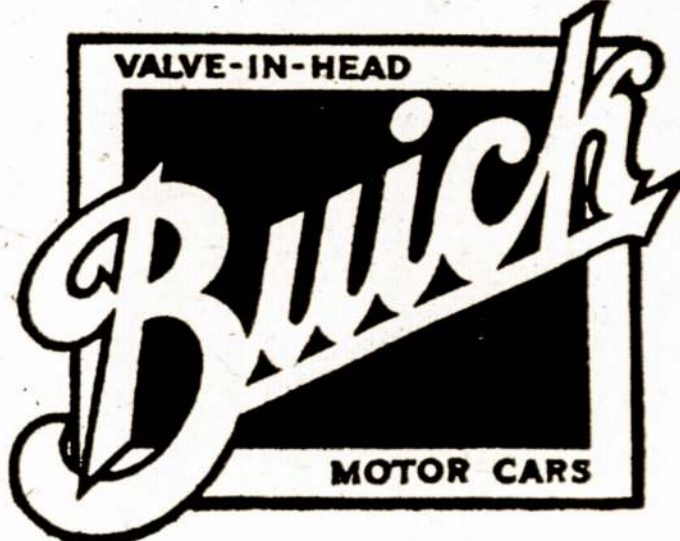
PERSOVĖ KAREIVĖ.

Albert Hannah, Kompanijos C, 5-tos infanterijos kareivis, atrastas mirštantis su dviem kulkom kunė, Army Base, So.

Bostone. Ligoninės gydytojai sako, kad jis tas kulkas gavo iš 45-to kalibro, reguliārės Armijos automatiško pistoletu. Pasirodo, kad tą kareivį peršovė per

klaidą tos pacios infanterijos kareivis A. Hockstetter, kuris egzaminuodamas savo pistoletą paleido tuos šuivius.

DAR VIENAS NAUJAS BIZNIS DEL PARANKUMO So. Bostono žmonėms. ATSIDARYS ŠIŲ METŲ SPALIO 1 DIENĄ

Kadangi šimtai žmonių vartoja Buick automobilius ir dėl mažiausio pataisymo arba nupirkimo dalių turi sugaišti daug laiko nuvažiuoti ir parvažiuoti į kitą šoną miesto, tai mes esame pasiriję, patarnauti Buick vartotojams su naujais parankumais atidarydami čionai BUICK SALES ROOM AND BUICK SERVICE STATION (Buick Pardavimo Kambarys ir Patarnavimo Stotis.)

Dabar jau pradėjome parduoti 1924 metų Naujus Buick automobilius, su keturiais brekliais, tai yra pirmutiniai Amerikos automobiliai, kurie jau yra apsaugoti nuo čiuzimo. (skid).

SAUGIAUSIS AMERIKOJE AUTOMOBILIUS VAZIUOTI DABAR YRA — BUICK

Vidurinio klesos automobilius Amerikoje yra šį metų pigiausias Buick. Gražumas iš visų Amerikos automobilių yra šį metų gražiausias BUICK.

Todėl mes visus kviečiame jau dabar pamatyti ir pabandyti važiuoti su naujos mados 1924 metų keturių brake'ų Buick'ų.

Mes išmainome senus automobilius ant naujų ir senus parduodame už pigiau negu mums patiems kainuoja, dėlto kad mes galėtume tuomi patarnavimu išsidirbti sau biznį žmonėms suteikti pigų ir gerą patarnavimą iš mūsų Lietuvių.

MOTOR SALES KOMPANIJOS

Wm. E. Boyle, Manager

South Boston, Mass.

541-543 East Broadway,

PASKUTINIS

Išvažiavimas

RENGIA A. L. T. SANDAROS 7 KP., IŠ SO. BOSTON, MASS.

NEDELIOJ' RUGSĖJO-SEPTEMBER 16 D., 1923

ANT KAZAKEVICIAUS UKĖS.

136 LIBERTY ST., RANDOLPH, MASS.

Kviečiame visus į šį paskutinį šios vasaros išvažiavimą, kur bus gražiausias atsisveikinimas su lankomis, žaliais medžiais ir vasaros gružumais.

Taipgi bus visokių žaizlių, dainų, gėrimų ir valgių. Tad naudokitės proga ir važiuokite į išvažiavimą.

Iš So. Bostono trokai išeis nuo Sandaros Salės, 327 E St., kaip 11 val. ryte.

Karais reikia važiuoti iki Mattapan skvėro, ten paimt Campello karą ir važiuot lig Liberty St., išlipus eiti link No. 136 ir ten piknikas.

Kviečia RENGĖJAI.

Pranešimas Lietuviams

J. L. Pašakarnis O. D.

AKIŲ SPECIALISTAS.

Persikraustęs į nuosavus namus — naujo ofiso adresas: 447 Broadway, South Boston, Mass. Tarpe F ir Dorchester Sts.

SO. BOSTON HARDWARE CO.

Kad mes perkėle savo krautuvių į naują patogesnę vietą, teikiame vietos lietuviams visoki patarnavimą. Mes netik, kad užlaikome visokių reikmenų, bet sykiu taisome: siuvas mašinas, baisekelius, žirkles, kirvius ir visokius kitokius dalykus. Visais reikalais kreipkitės į:

SO. BOSTON HARDWARE CO.
379 Broadway, So. Boston, Mass.

J. KLIMAS ir P. BOLYS, Savininkai.

Tel. So. Boston 0122.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigų ir sveikatą. Atėlkite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždėk.

H. CABITT.

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

PARSIDUODA

6-ių kambarių namas su elektros šviesomis, 9 akieriai žemės. Savininkas nori parduoti į trumpą laiką, nes rengiasi važiuoti Lietuvon. Platesnių informacijų atsišaukite per laišką.

A. R.

BOX N. 13, Medway, Mass.

PAVEIKSLAI

Kurie buvote Sandaros Piknike, liepos 4 d., Framingham, Mass., kur buvo traukiami paveikslai, tai jei norite gauti užsisakykite. Sampalus galite matyti Sandaros ofise. Paveikslai labai gražūs, 4 pėdų ilgio ir 8 colių platumo. Iš kitų miestų kreipkitės pas

J. T. ČERNIUS,

8 Vernon St., Worcester, Mass.

ADVOKATAS

Tel. So. Boston 3520
Namų Tel. Aspinwall 0870

ADVOKATAS
A. O. ŠALNA (SHALNA)

LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name (antros lubos)
366-W. Broadway, So. Boston.

UŽSIRUKYKITE!

Geriausis Cigarai
22 Karat 8c.; 2 už 15c.
Westwood 10c.; 10 už 95c.

Unijistų rankom dirbti.

MAX SCHUBERT

Fabrikantas

473 W. Broadway ir

Dorchester Street,

So. Boston, Mass.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausių kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:

P. J. AKUNEVIČIUS.

258 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Office Tel. 381.

Gyvenimo Tel. 2024-J.

3 Automobiliai

Turi buti greitai parduoti, Buick coupe 1920 metų naujai sutaisytas ir numaliavotas, prekė \$750.00. Studbaker 1918 metų, septynių pasažierių gerame padėjime, prekė \$175.00. Badilac 1915 metų septynių pasažierių naujai sutaisytas ir numaliavotas, prekė \$450.00. Mes parduodame senus automobilius pigiai todėl, kad mes juosius gauname mainais ant naujų Buick automobilių.

NAUJI BUICK'AI 1924

Jau čionai ir mes parduodame juos ir taipgi išmainome ant senų. Taipgi parduodame visokias automobilių dalis (parts), išmainome senas baterijas ant naujų. Parduodame visokias automobilių reikmenis Lietuvių garažiuje prie "Court House."

BROADWAY GARAGE.

541 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1370.

Vienatinė Lietuviška Bostone

APTIEKA

Receptus sutaisom Europos ir Amerikos Daktarų.

Užlaikom visokius vaistus, nuo įvairių ligų. Taipgi visokias šaknis, Zoles ir Ziedus. Tikra Lietuviška Trejanka 50c. Prisiunčiame Vaistus ir per pašta.

Oficialiai įgaliotiniai Lietuvos "VAISTIJS."

Jeigu kokių nors vaistų negautumet kitur, rašykite pas mus, mes turime. Atsakymui prisiųskite pašto ženklelį.

K. ŠIDLAUSKAS
Provizorius.

373 W. Broadway.

So. Boston, Mass.

Dr. Tessmer

DENTISTAS

306 Main St., Worcester, Mass. viršų "Iver Johnson" krautuve Patyres dentistas priemamos kainos. Atdara 9 A. M. iki 6 P. M. Nedėliomis 11 iki 12 P. M., Tel. 3310 Park.

Ofiso Tel. S. B. 441

W. Newton 1463-W.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie įtekimo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass. (Virš Prekybos Bendrovės).

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Salima susikalbėti ir lietuviška. Ofiso valandos: Rytais iki 9 val. Po pietų 1 iki 8. Vakaris 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O. D.

Akių S. ecijalistas.

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatviu, South Boston.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.

509 Broadway, Kampas G St.,

So. Boston, Mass.

Telephone South Boston, 502

Tel. S. B. 2488.

DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR

Lietuvis Gydytojas.

Valandos 9-11 2-4 6-9.

506 Broadway,